

Foto: Anna Alexander Olsson

Helsingborgs sju stationsorter

Områdesbeskrivning 2018

HELSINGBORG

Bakgrund

Denna rapport har tagits fram under sommaren 2018 för att kasta ljus över Helsingborgs sju stationsorter utanför centralorten. Rapporten fokuserar på orternas befolkning, hushåll, bostäder och byggnation, flyttningar, utbildning, arbete och inkomst, samt arbetsplatser och pendling. Syftet är att ge en bred bild av vilka som bor i stationsorterna och hur deras livssituation ser ut i statistiken.

Rapporten innehåller statistikuppgifter som beskriver förhållandena i Kattarp, Ödåkra, Mörrarp, Påarp, Gantofta, Vallåkra och Rydebäck främst under 2016 och 2017, med vissa utblickar framåt och bakåt i tiden.

För närvarande genomförs analyser av orterna som ett led i stadsbyggnadsförvaltningens uppdrag att ta fram utvecklingsplaner för Helsingborgs stationsorter utanför centralorten. Denna rapport är ett bidrag från stadsledningsförvaltningen till de samlande analyserna, och presenterar statistik från främst SCB med relevans för projektet.

För mer information kontakta:

Henrik Persson, samhällsanalytiker SLF
henrik.persson@helsingborg.se
0708-179441

Innehåll

Sammanfattning	4
Befolkning.....	6
Hushåll.....	9
Bostäder och byggnation	11
Flyttningar.....	16
Utbildning, arbete och inkomst	20
Arbetsplatser och pendling	25
Källor och definitioner.....	28

Sammanfattning

Samtliga sju stationsorter i rapporten ser ut att vara relativt välmående samhällen i statistiken. Grovt sett är det 70-talisterna samt deras barn och föräldrar som bor där. Gemensamt för befolkningen är att de flesta bor i en villa. Majoriteten av de vuxna har tillgång på bil och arbetar på annan ort inom Helsingborg. Trots en hög sysselsättning bland invånarna tjänar en barnfamilj i stationsorterna, med undantag för Rydebäck, något mindre än genomsnittet för barnfamiljer i Helsingborg. Som i de flesta andra delområden i staden är det främst helsingborgarna själva som flyttar till och från stationsorterna.

Utöver dessa gemensamma drag finns det flera intressanta skillnader mellan byarna: Exempelvis har Mörarp, Ödåkra och Rydebäck en högre andel barn och unga, medan Kattarp och Vallåkra ligger ganska nära andelen för Helsingborg som helhet. Detta hänger delvis samman med att det har byggts jämförelsevis mycket i de förstnämnda orterna under senare år, medan väldigt få nya bostäder har tillkommit i de sistnämnda.

Ödåkra sticker ut i jämförelsen genom att i vissa avseenden ha en större likhet med Helsingborg som helhet än övriga stationsorter: Befolkningen är mer blandad, med en högre andel utrikes födda och en något större social spridning. Samtidigt är Ödåkra en av de mest populära delarna av Helsingborg både sett till flyttnettot i stort och hur många helsingborgare som flyttar dit.

I statistiken har Kattarp vissa likheter med Ödåkra. Till exempel finns här en något större andel hyresrätter i flerbostadshus än i de andra stationsorterna. Liksom Ödåkra har Kattarp även en högre andel invånare som får ekonomiskt bistånd än i de övriga orterna, men den är samtidigt lägre än i Helsingborg som helhet. Kattarp har också den största andelen lågutbildade av alla stationsorter, men har trots det en ganska hög sysselsättning.

Även Påarp har en något lägre utbildningsnivå än de

övriga stationsorterna. Påarp är annars ganska genomsnittlig och sticker bara ut på några få områden. Ett sådant är att närmare tre fjärdedelar av bostäderna är byggda under 60- och 70-talet, vilket är en mer än dubbelt så hög andel än i Helsingborg som helhet. Påarp har även närmare dubbelt så många småhus med hyresrätt som någon annan av stationsorterna.

Liksom Påarp skiljer inte Mörarp ut sig särskilt mycket från de andra stationsorterna. Mörarp var emellertid den enda stationsorten förutom Kattarp som hade ett negativt flyttnetto under 2017, vilket till stor del beror på en större utflyttning än inflyttning av barn i skolåldern och invånare i föräldragenerationen. Mörarp är också den enda orten förutom Rydebäck och Vallåkra som har något fler kvinnor än män.

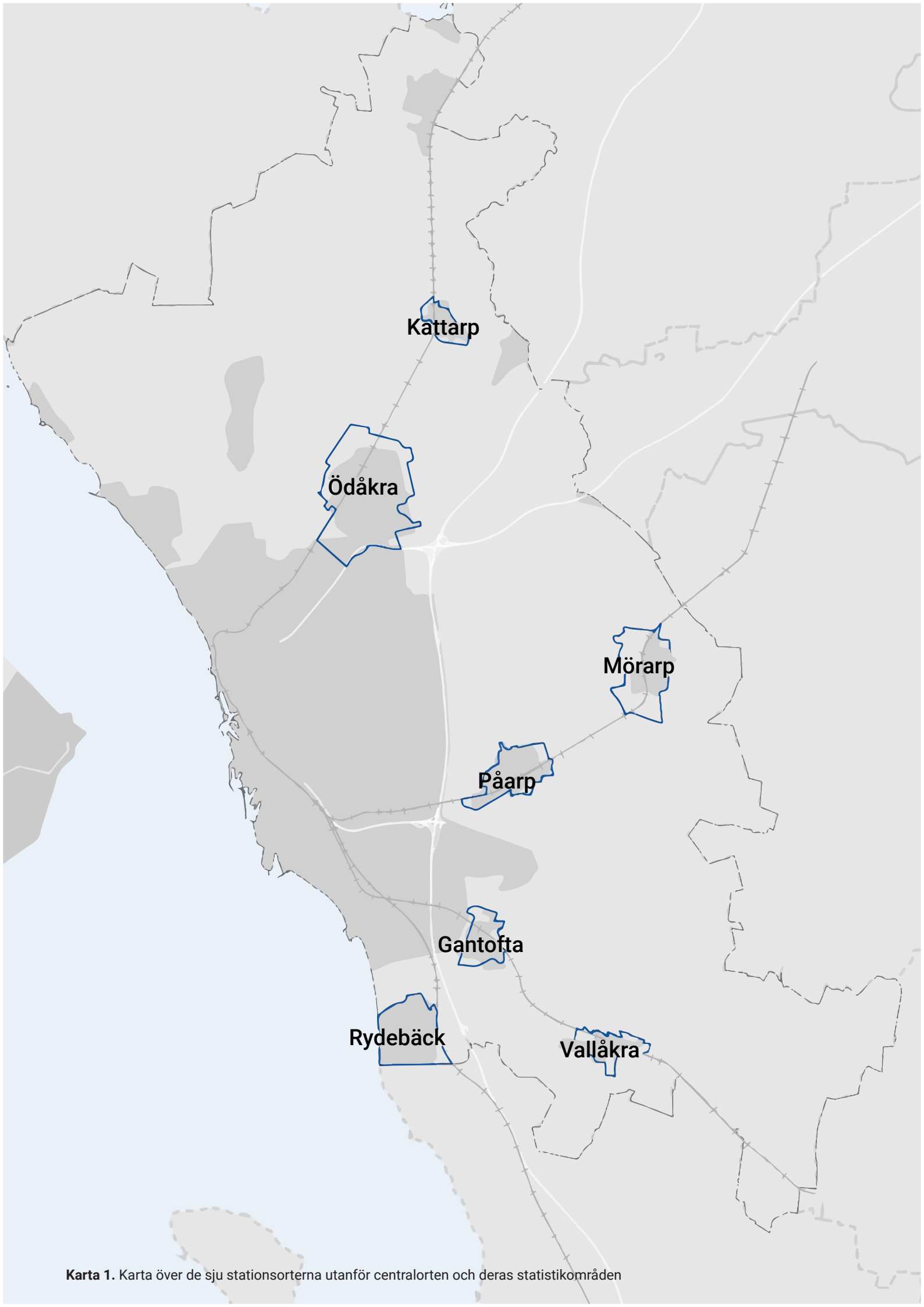
I andra änden av skalan finns Gantofta, som har det näst största underskottet på kvinnor förutom Kattarp. Gantofta har dessutom ovanligt få ensamstående, vilket sannolikt beror på en låg andel mindre bostäder under 60 kvm. Vidare är bara en procent av invånarna är födda utanför Europa, vilket kan jämföras med 12 procent i hela Helsingborg. Gantofta har även högst andel sysselsatta av alla stationsorter.

Grannorten Vallåkra är mindre än Gantofta men har vissa likheter. Bland annat är utbildningsnivån högre här än i de övriga stationsorterna förutom Rydebäck, som är i en klass för sig. Vallåkra har trots det en ganska genomsnittlig nivå på andelen sysselsatta i befolkningen. Vallåkra har vidare högst andel äldre i åldern 80+, och den näst högsta andelen ensamstående utan barn efter Kattarp.

Rydebäck ligger i topp i flera av indikatorerna: Här är hushållsinkomsterna högre än i de övriga stationsorterna, liksom valdeltagandet och andelen bostäder med över 140 kvm. Ovanligt många arbetspendlar också till andra kommuner.

Foto: Anna Alexander Olsson

Karta 1. Karta över de sju stationsorterna utanför centralorten och deras statistikområden

Befolkning

Stationsorterna utanför Helsingborgs tätort hade 19 086 invånarna vid slutet av 2017. Det är en ökning med 3 065 personer, eller 19 procent sedan år 2000. I samma period ökade hela Helsingborgs befolkning med närmare 26 000 invånare, svarande till 22 procent.

Rydebäck sticker ut bland stationsorterna som den ort som har vuxit mest både i antal och procentuellt från år 2000 fram till och med 2017. I perioden ökade befolkningen med 1 875 invånare eller 44 procent (tabell1). Därefter kommer Ödåkra i antal räknat, medan Mörap och Vallåkra har ökat lite mer procentuellt sett än Ödåkra.

I botten ligger Gantofta där befolkningen har minskat något, följt av Kattarp och Påarp där befolkningen har ökat med under 10 procent i båda fallen.

Rydebäck och Ödåkra har med drygt 11 600 invånare tillsammans mer än hälften av befolkningen i stationsorterna. I mellanskiktet ligger Påarp, Mörap och Gantofta med mellan 1 000 och 3 000 invånare vardera. Minst folkmängd har Kattarp och Vallåkra, med en bit under 1 000 invånare.

Åldersgrupper

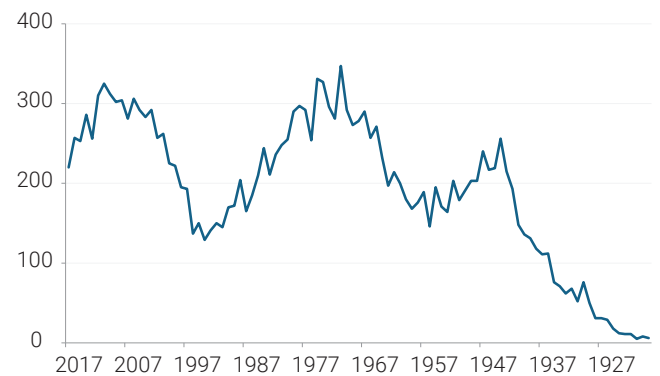
Stationsorterna präglas grovt sett av att det bor många fyrtiotalister samt sjuttitalister och deras barn som är födda på 2000-talet där (figur1). Stationsorterna har därför samlat sett en väsentligt högre andel barn och unga i åldern 0-19 än Helsingborg som helhet. Det förklaras i sin tur till stor del av att stationsorterna har en hög andel småhus i lugna omgivningar med god plats för barnfamiljer.

Störst andel barn och unga har Mörap (30 procent), följt av Ödåkra och Rydebäck (båda 29 procent). Det kan jämföras med 23 procent i hela Helsingborg (figur 2). Även Påarp, Gantofta och Vallåkra ligger en bit över andelen i staden, medan Kattarp bara har en procentenhet högre andel barn och unga. Det hänger förmodligen samman med att det bor en relativt liten andel sammanboende vuxna med barn där jämför med övriga stationsorter (jfr avsnittet om hushåll).

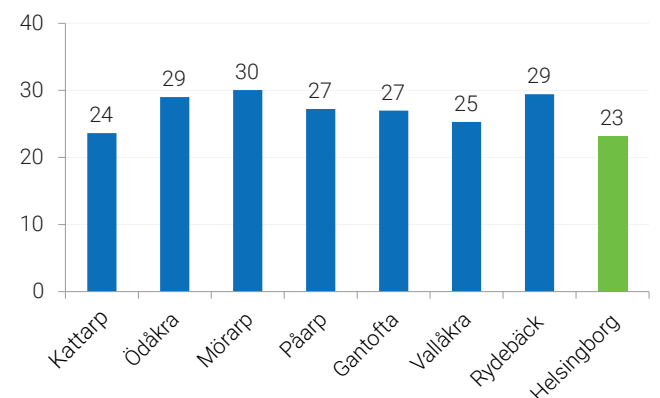
Tabell 1. Folkmängd och befolkningsförändring 2000-2017

	Folkmängd		Förändring	
	2000	2017	Antal	Procent
Kattarp	652	707	55	8,4
Ödåkra	4 865	5 472	607	12,5
Mörap	1 643	1 921	278	16,9
Påarp	2 647	2 807	160	6,0
Gantofta	1 361	1 353	-8	-0,6
Vallåkra	586	684	98	16,7
Rydebäck	4267	6142	1875	43,9

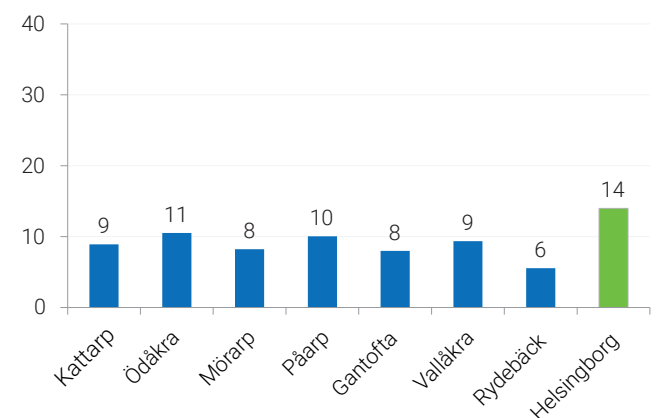
Figur 1. Antal invånare efter födelseår i samtliga stationsorter 2017

Figur 2. Åldersgrupp 0-19 som andel (%) av befolkningen per område 2017

Figur 3. Åldersgrupp 20-29 som andel (%) av befolkningen per område 2017

Medan det finns många barn och unga i stationsorterna, så är andelen unga vuxna i åldern 20-29 desto lägre (figur 3). Rydebäck, Mörap och Gantofta har bara ca hälften så stor andel (sex till åtta procent) jämfört med staden som helhet (14 procent). Ödåkra har högst andel i åldersgruppen bland stationsorterna (elva procent), men når ändå inte upp till Helsingborgs andel.

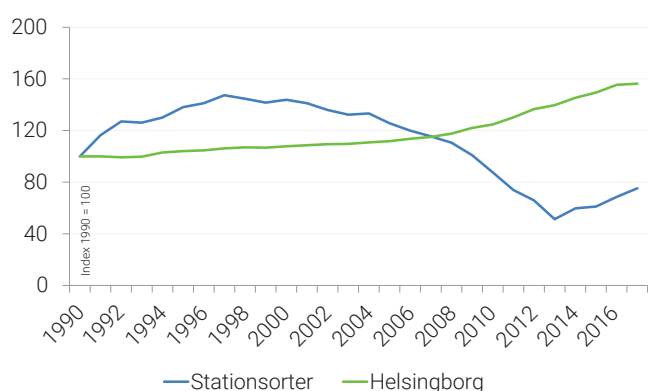
Att andelen unga vuxna är låg i stationsorterna är förväntat, bland annat med tanke på att här finns få mindre lägenheter (jfr avsnitt om bostäder och byggnation) och att utbudet av aktiviteter och service som vänder sig till personer i åldersgruppen är lågt.

En blick på hur antalet individer födda 1990 har utvecklats sig över tid i stationsorterna bekräftar att dagens mönster med förhållandevis många barn och unga i åldern 0-19 och förhållandevis få unga vuxna i åldern 20-29 sträcker sig långt tillbaka i tiden (figur 4). Kurvan blir närmast motsatt den i staden som helhet där antalet individer födda 1990 inte har varierat så mycket, utan bara har ökat med den allmänna befolkningstillväxten.

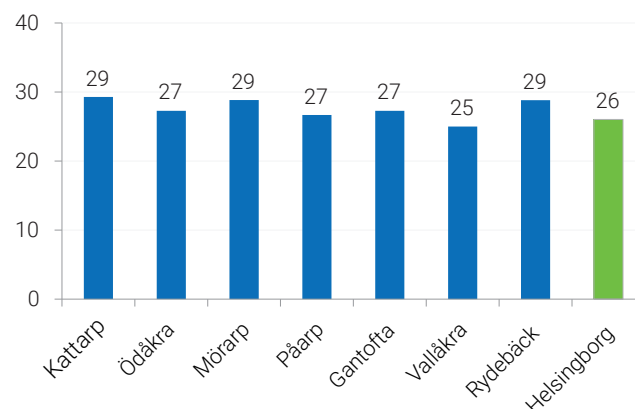
Föräldragenerationen i åldern 30-49 utgör en något större andel av befolkningen i de flesta av stationsorterna än i Helsingborgs omhelhet (figur 5). Men skillnaden är i flera fall ganska liten. I Ödåkra, Påarp och Gantofta utgör gruppen 27 procent av befolkningen jämfört med 26 procent i hela staden. Och i Vallåkra är den till och med något mindre än i övriga Helsingborg. I toppen ligger Kattarp, Mörap och Rydebäck, där åldersgruppen utgör 29 procent av befolkningen.

Invånarna i åldern 50-64 utgör en ungefär lika stor andel av befolkningen i stationsorterna som i staden som helhet (18 procent). Undantaget är främst Rydebäck där bara 13 procent av invånarna ingår i åldersgruppen (figur 6). Det är svårt att veta precis varför, men en orsak skulle möjligen kunna vara att relativt få bostäder i området är byggda på 80- och 90-talen när många i åldersgruppen har varit i läge att köpa hus.

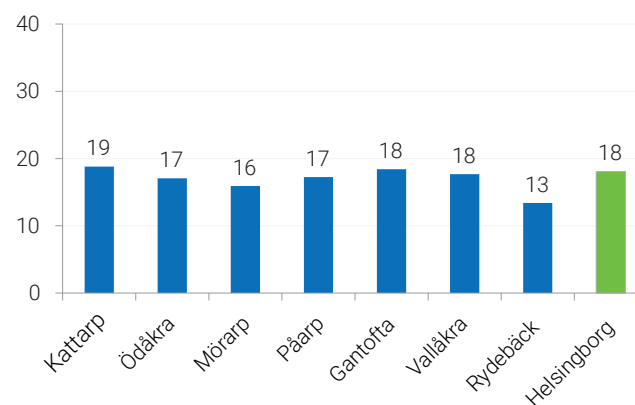
Figur 4. Indexerat antal personer födda 1990 per år

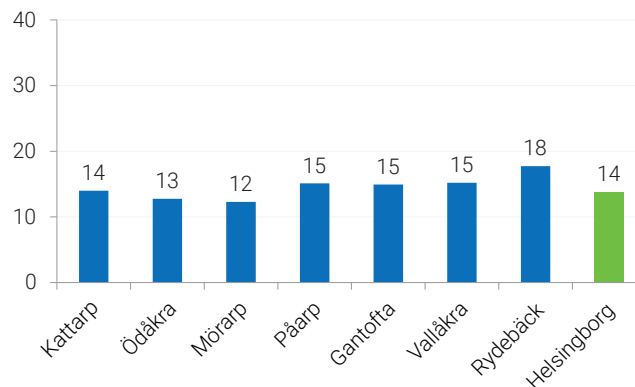
Figur 5. Åldersgrupp 30-49 som andel (%) av befolkningen per område 2017

Figur 6. Åldersgrupp 50-64 som andel (%) av befolkningen per område 2017

Figur 7. Åldersgrupp 65-79 som andel (%) av befolkningen per område 2017

Till gengäld har Rydebäck den högsta andelen yngre äldre (18 procent) i åldern 65-79 bland stationsorterna (figur 7). Det skulle eventuellt kunna hänga samman med att en relativt stor andel av bostäderna är byggda under 60- och 70-talen (jfr avsnitt om bostäder och byggnation). I övriga stationsorter ligger andelen yngre äldre nära nivån i hela Helsingborg (14 procent).

De äldsta i åldern 80+ utgör en lägre andel av invånarna i flera stationsorter än i staden som helhet (figur 8). Det gäller framför allt Ödåkra (tre procent) men även Påarp och Gantofta (fyra procent vardera). I Kattarp, Mörarp och Rydebäck är andelen äldre i åldersgruppen på nivå med Helsingborg (fem procent) medan Vallåkra sticker ut med en något högre andel i åldern 80+ (sju procent). Det kan tyckas vara små skillnader, men har ändå relevans i ett kommunalt perspektiv med tanke på att de allra äldsta är den grupp som har störst behov av offentlig omsorg.

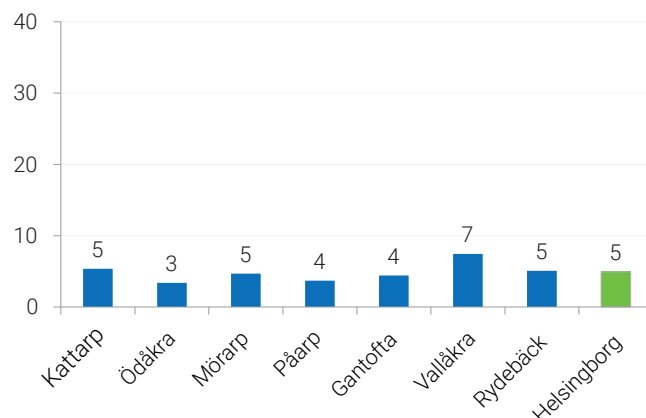
Könsfördelning

I Helsingborg finns något fler kvinnor än män. Men i stationsorterna är bilden mer blandad. Rydebäck och Mörarp har i stort sett samma könsfördelning som staden som helhet, och i Ödåkra och Vallåkra balanserar könen nästan ut varandra (figur 9). I gengäld går det 107 män per 100 kvinnor i Gantofta och nästan lika många män per kvinnor i Påarp. Störst är skillnaden i Kattarp där det går hela 112 män per 100 kvinnor. Det är svårt att säga vad detta beror på med tanke på att det bara bor lite över 700 invånare i Kattarp och att det skiljer 41 individer mellan könen.

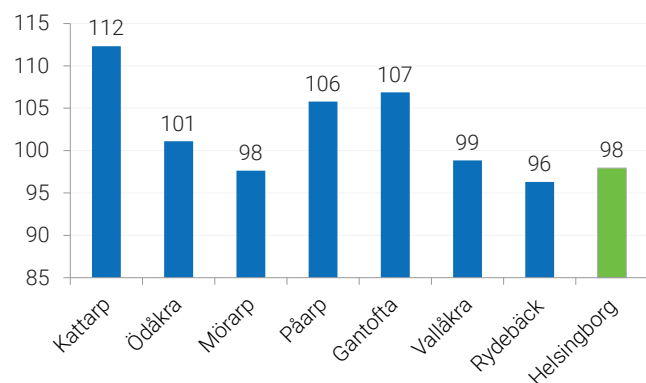
Inrikes och utrikes födda

Gemensamt för stationsorterna är att de har en ganska låg andel utrikes födda jämfört med Helsingborg som helhet. Undantaget är Ödåkra som har en mer blandad befolkning och ungefär samma mix av födda i Sverige och utrikes födda som hela staden (figur 10). Det är oklart vad det beror på, men en möjlighet är att det har att göra med Ödåkra har en större andel hyreslägenheter än de flesta andra områden i jämförelsen. Det skulle också eventuellt kunna bero på att Ödåkra har en tydligare geografisk koppling till flera invandrartäta områden i centralorten

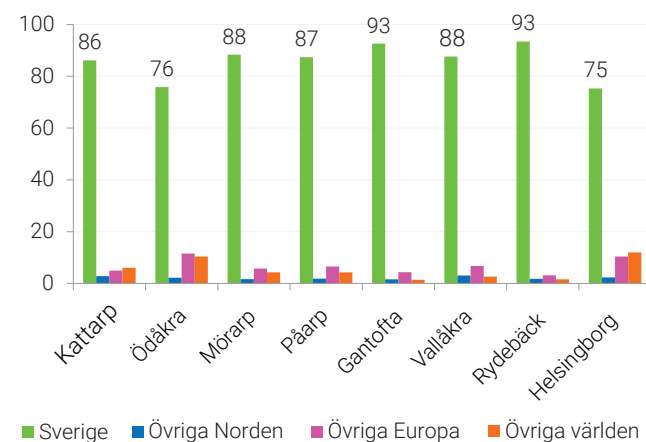
Figur 8. Åldersgrupp 80+ år som andel (%) av befolkningen per område 2017

Figur 9. Antal män per 100 kvinnor och område 2017

Figur 10. Andel (%) födda i Sverige, övriga Norden, övriga Europa och övriga världen 2017

Hushåll

Stationsorterna har tillsammans över 7 600 hushåll, med i genomsnitt 2,6 personer i varje. Det kan jämföras med 2,2 personer per hushåll i hela Helsingborg.

Ensamboende med och utan barn

Att det bor fler personer per hushåll i stationsorterna beror bland annat på att andelen ensamstående utan barn är lägre än på andra håll i Helsingborg. Det gäller särskilt Gantofta, Påarp och Rydebäck med mellan 17 och 25 procent ensamstående utan barn, jämfört med 41 procent i hela staden (figur 11). Med 37 procent ensamstående är Kattarp är den ort som ligger närmast andelen i Helsingborg. Det hänger eventuellt samman med att Kattarp har en större andel mindre bostäder, under 60 kvadratmeter, än de övriga områdena (jfr avsnitt om bostäder och byggnation).

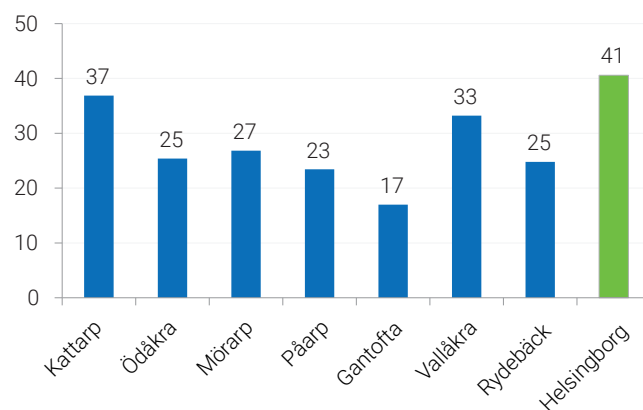
Att stationsorterna har en lägre andel ensamboende utan barn beror sannolikt till viss del på den mindre andelen unga vuxna i åldern 20-29, varav många bor själva och ännu inte har hunnit skaffa barn (jfr avsnittet om befolkning).

De flesta av stationsorterna har även en lägre andel ensamstående med barn än staden som helhet (figur 12). Lägst andel har Gantofta, Vallåkra och Rydebäck, med mellan fyra och fem procent av hushållen. Det är bara Mörarp (nio procent) som ligger över andelen ensamstående med barn i hela Helsingborg (sju procent).

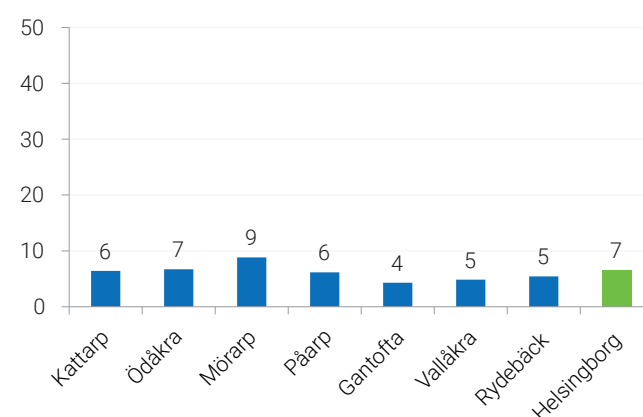
Tabell 2. Antal hushåll per hushållstyp och område 2017

	Ensamstående utan barn	Ensamstående med barn 0-24 år	Sammanboende utan barn	Sammanboende med barn 0-24 år	Övriga hushåll
Kattarp	115	20	73	76	28
Ödåkra	518	137	507	651	227
Mörarp	201	66	189	243	50
Påarp	255	67	326	352	88
Gantofta	87	22	176	200	27
Vallåkra	96	14	74	83	22
Rydebäck	602	132	717	864	115

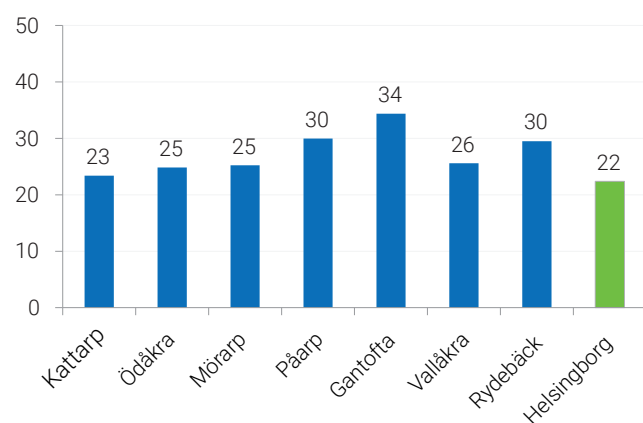
Figur 11. Andel (%) hushåll, ensamstående utan barn och område 2017

Figur 12. Andel (%) hushåll, ensamstående med barn 0-24 år per område 2017

Figur 13. Andel (%) hushåll, sammanboende utan barn per område 2017

Sammanboende med och utan barn

I samtliga sju stationsorter är andelen sammanboende utan barn högre än i staden som helhet (22 procent) (figur 13). Högst andel sådana hushåll har Gantofta (34 procent), Påarp (30 procent) och Rydebäck (30 procent). Det är inte uppenbart vad detta beror på, mer än att alla tre har en lägre andel ensamstående hushåll med och utan barn än flera andra områden.

Lägst andel sammanboende utan barn har Kattarp (23 procent) följt av Ödåkra och Mörrarp. I Kattarps fall hänger det samman med den relativt höga andelen ensamstående utan barn.

Samtliga stationsorter har en högre andel hushåll bestående av sammanboende med barn än i Helsingborg som helhet (21 procent) (figur 14). Det gäller särskilt Gantofta (39 procent) och Rydebäck (36 procent). Minst skillnad mot staden som helhet finns i Kattarp där 24 procent av hushållen utgörs av sammanboende med barn. Den högre andelen i stationsorterna hänger nära samman med den högre andelen barn och unga jämfört hela Helsingborg (jfr avsnitt om befolkning).

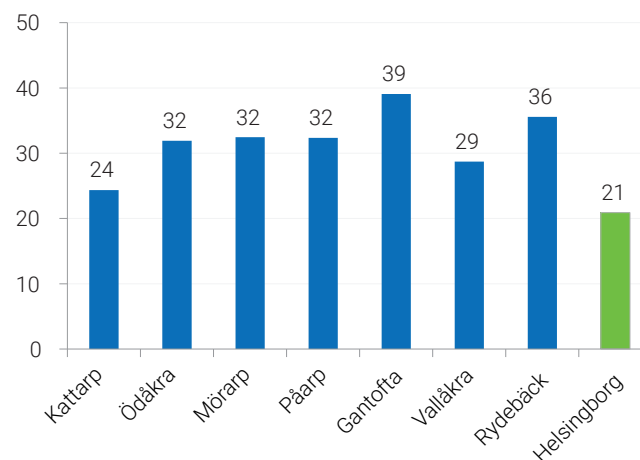
Övriga hushåll och definitioner

Mellan fem och elva procent av hushållen i stationsorterna faller under rubriken övriga hushåll, jämfört med 10 procent i hela Helsingborg (figur 15). Hushåll redovisas under övriga hushåll när relationerna mellan personerna som ingår är oklara eller om barnen är 25 år eller äldre. I det förstnämnda fallet kan det till exempel röra sig om samkönade vuxna som är folkbokförda på en gemensam adress, eller personer med olika kön där ålderskillnaden är 15 år eller mer. Det kan också röra sig om hushåll där flera olika sambopar kan bildas på adressen.

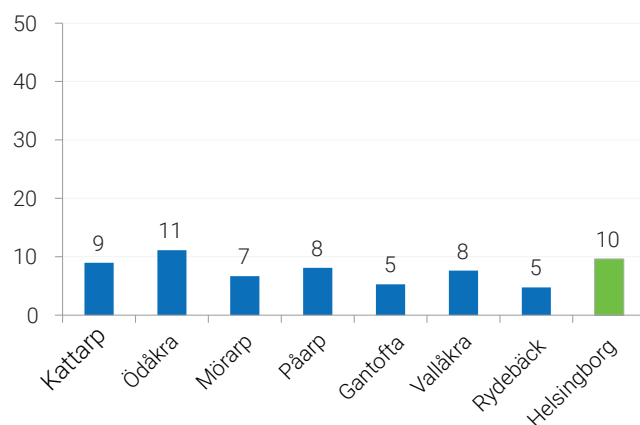
Observera att ett hushåll inte är det samma som en bostad. Den grundläggande skillnaden är att en bostad avser en lägenhet (i småhus eller i flerfamiljshus) som har byggts för att användas som bostad, medan ett hushåll avser en eller flera personer som är folkbokförda i en och samma bostadslägenhet.

Om ingen bor i en bostad finns det inget hushåll där. Och även om någon använder bostaden finns det inget hushåll där om ingen är folkbokförd på adressen. Dessutom finns det hushåll där boendeområdet är känt, men den precisa adressen är okänd. Därför skiljer sig antalet bostäder och hushåll ofta något åt.

Figur 14. Andel (%) hushåll, sammanboende med barn 0-24 år per område 2017

Figur 15. Andel (%) övriga hushåll per område 2017

Bostäder och byggnation

I stationsorterna finns nära 7 300 bostäder. Knappt 5 500 eller tre fjärdedelar är småhus med ägande- eller bostadsrätt. Störst andel finns i Gantofta där de utgör hela 98 procent av bostäderna (figur 16). Lägst andel har Kattarp där de endast utgör 60 procent av det samlade antalet bostäder.

I gengäld finns det ganska få bostadsrätter i flerbostadshus i stationsorterna. Totalt sett rör det sig om drygt 300 bostäder. Det är egentligen bara Rydebäck som har ett större antal bostadsrättslägenheter (tabell 3). Där finns i dagsläget drygt 200 stycken, eller tio procent av det samlade bostadsbeståndet på orten.

I några av stationsorterna finns en relativt hög andel småhus med hyresrätt. Det gäller framför allt Påarp (21 procent) och Mörap (16 procent), vilket kan jämföras med två procent för Helsingborg som helhet. Det finns i nära 490 småhus med hyresrätt i stationsorterna.

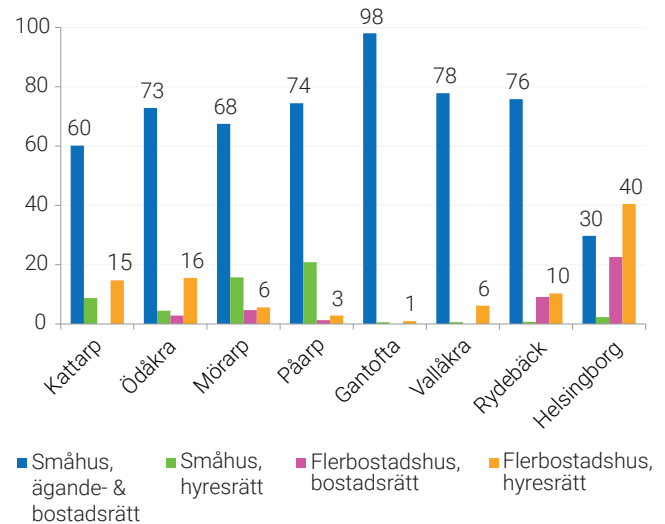
Ödåkra och Kattarp har en relativt hög andel hyresrätter i flerbamiljshus (16 respektive 15 procent) jämfört med de flesta andra stationsorter. Andelen är emellertid betydligt lägre än i hela staden där utgör 40 procent av det samlade bostadsbeståndet. Totalt sett finns 690 hyreslägenheter i stationsorterna.

Vidare har Kattarp och Vallåkra en jämförelsevis hög andel specialbostäder (16 respektive 15 procent) (figur 17). Bakom statistiken gömmer sig bland annat Lundhagens vårdboende i Kattarp med 40 lägenheter, och Borgvalla vårdboende med 47 lägenheter i Vallåkra.

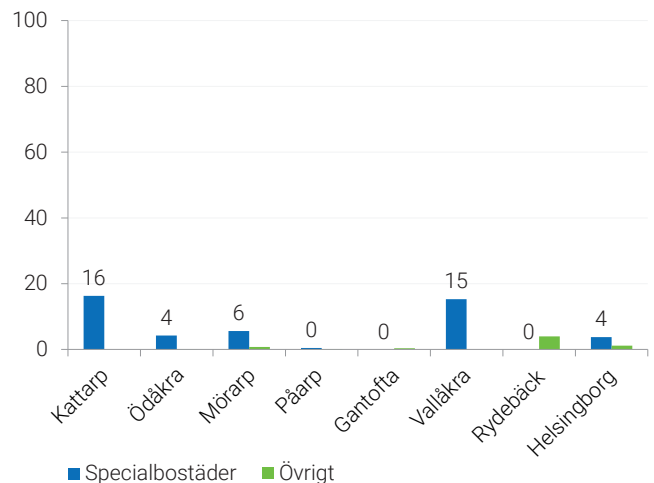
Tabell 3. Antal bostäder (ink specialbostäder) per område efter hustyp och boendeform 2017

	Småhus Hyresrätt	Småhus Bostads- rätt	Småhus Ägande- rätt	Flerbo- stadshus Hyresrätt	Flerbo- stadshus Bostads- rätt	Övrigt
Kattarp	28	0	192	47	0	52
Ödåkra	89	375	1071	308	56	85
Mörap	121	29	489	43	36	49
Påarp	228	140	674	31	14	6
Gantofta	3	9	491	5	0	2
Vallåkra	2	31	208	19	0	47
Rydebäck	17	199	1547	237	210	92

Figur 16. Andel (%) bostäder per område efter hustyp och boendeform 2017

Figur 17. Andel (%) specialbostäder och övriga bostäder per område 2017

Byggnad och bostadsprognos

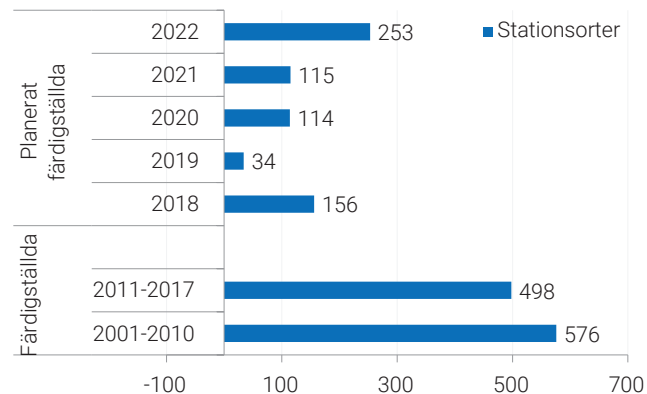
Det har byggts ganska genomsnittligt i stationsorterna jämfört med staden som helhet under senare år. Sju procent av bostäderna i stationsorterna är byggda mellan 2011 och 2017. Motsvarande gäller sex procent av bostäderna i hela Helsingborg.

Skillnaden mellan orterna är emellertid stor, och det är framför allt i Rydebäck och Ödåkra det har byggts nya bostäder i under perioden (figur 19 och 20). Så ser det även ut under de kommande åren. 85 procent av de 672 planerat färdigställda bostäderna i stationsorterna under 2018 till 2022 finns där.

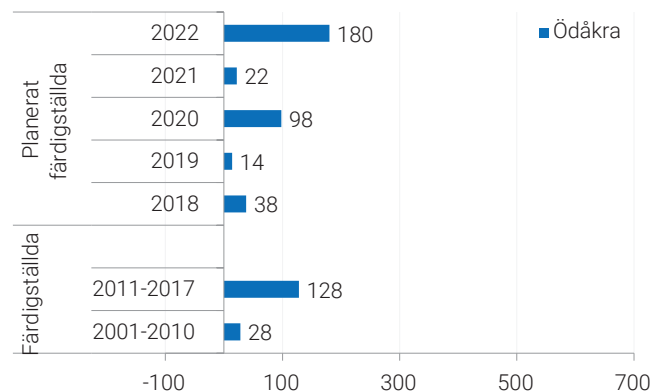
I Ödåkra planeras 352 nya bostäder i perioden, varav mer än hälften under 2022 (figur 19). Och i Rydebäck rör det sig om 220 planerat färdigställda bostäder, varav 94 redan under 2018. I Påarp pekar prognosen på 40 nya bostäder 2022 och ytterligare dubbelt så många året efter.

I övriga stationsorter planeras ganska få nya bostäder i dagsläget, juni 2018. I Kattarp och Gantofta rör det sig om ett tjugotal nya bostäder, medan det i Vallåkra och Möarp inte planeras en enda ny bostad från 2018 till och med 2022.

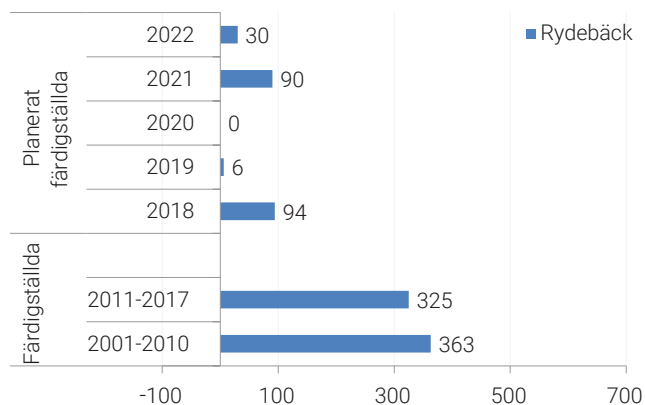
Figur 18. Antal färdigställda bostäder 2001-2017 samt planerat färdigställda 2018-2022 i samtliga stationsorter

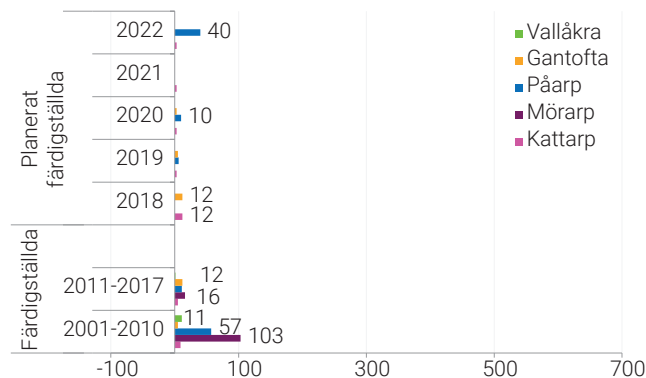
Figur 19. Antal färdigställda bostäder 2001-2017 samt planerat färdigställda 2018-2022 i Ödåkra

Figur 20. Antal färdigställda bostäder 2001-2017 samt planerat färdigställda 2018-2022 i Rydebäck

Figur 21. Antal färdigställda bostäder 2001-2017 samt planerat färdigställda 2018-2022 i Vallåkra, Gantofta, Påarp, Möarp och Kattarp

Bostäder och byggperiod

Liksom i övriga Helsingborg är många av bostäderna i stationsorterna byggda under 60- och 70-talen (figur 24). I övrigt finns det en ganska stor spridning i hur gammal bebyggelsen är mellan de olika byarna.

Flera av stationsorterna har bara en mindre andel bostäder som är byggda före 1940 (figur 22). Till exempel är bara en procent av bostäderna i Rydebäck så gamla. Undantagen är främst Kattarp och Vallåkra, där 30 respektive 26 procent av bostäderna är byggda då. I antal räknat är det emellertid Ödåkra och Mörap som har flest äldre bostäder (134 respektive 104 stycken). I hela Helsingborg är i dagsläget bara 20 procent av bostäderna byggda före 1940. Under 400 av bostäderna (6 procent) i stationsorterna är byggda mellan 1941 och 1960. Det är bara i Mörap och Vallåkra som minst 15 procent av bostadsbebyggelsen är uppförd i perioden (figur 23). I gengäld finns det inte en enda bostad i Rydebäck från den tiden och bara fyra procent av bostäderna i Ödåkra är uppförda då.

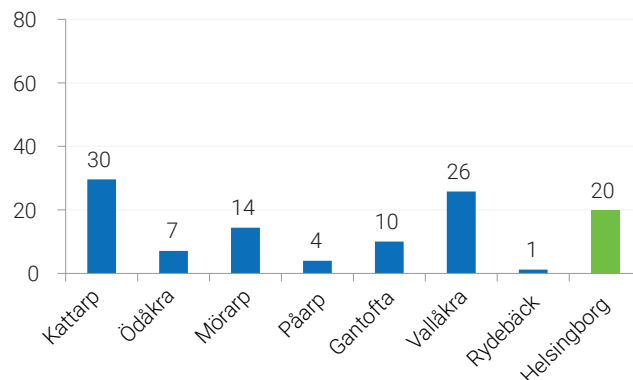
Som på många andra håll i Helsingborg är en stor andel av husen i stationsorterna byggda under miljonprogramsåren på 60- och 70-talet. Mest tydligt är detta i Påarp där hela 73 procent eller 790 stycken av bostäderna är från perioden (figur 24). Det kan jämföras med att 35 procent av bostäderna i staden som helhet är byggda då.

Även i Rydebäck var byggaktiviteten mycket intensiv under 60- och 70-talen. 59 procent av de 2 300 bostäderna på orten är från denna tid. Innan dess fanns i stort sett bara ett mindre antal gatehus i Fortuna strand närmast kusten. Nu rullades istället villamattor ut i tidstypisk stil på åkermaken en bit bort.

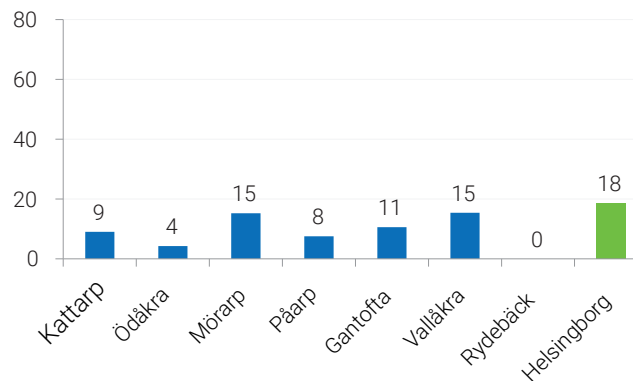
Gantofta sticker också ut med 300 eller mer än hälften av bostäderna byggda i perioden. Bland resterande stationsorter är mellan 32 och 38 procent av bostäderna från 60- och 70-talen.

I den efterföljande tjugoförårsperioden 1981 till 2000 byggdes betydligt mindre i stationsorterna, liksom på de flesta andra håll i Helsingborg. 21 procent av bostäderna är från denna tid jämfört med 16 procent i hela Helsingborg. Undantaget är Ödåkra där 42 procent av bostäderna stammar från perioden (figur 25). Av stationsorternas 1 500 bostäder från 1981 till 2000 finns drygt 800 i Ödåkra.

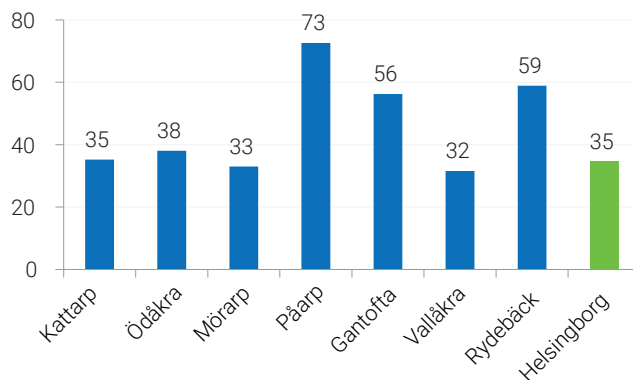
Figur 22. Andel (%) bostäder byggda före 1940 per område

Figur 23. Andel (%) bostäder byggda 1941-1960 per område

Figur 24. Andel (%) bostäder byggda 1961-1980 per område

I Kattarp, Mörarp, Gantofta och Vallåkra utgör andelen bostäder från den omtalade perioden mellan 18 och 22 procent av det samlade beståndet. Totalt sett rör det sig om knappt 360 bostäder, varav de flesta i Mörarp och Gantofta. I Rydebäck och Påarp där bostäderna från 1981 till 2000 bara utgör 10 procent finns det tillsammans knappt 340 stycken.

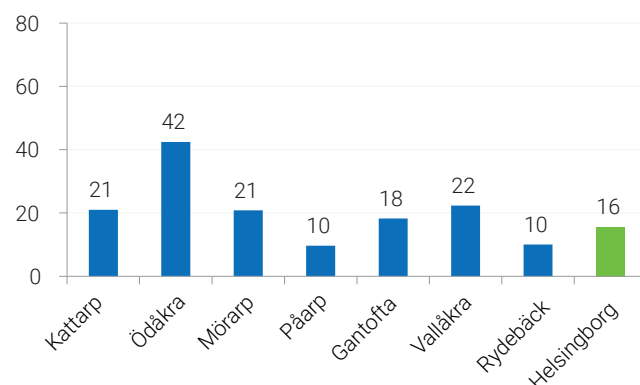
Under de senaste 17 åren mellan 2001 och 2017 har det byggts ännu mindre i stationsorterna än i den föregående tjugoårsperioden. 15 procent av bostäderna är byggda efter år 2000, jämfört med elva procent i hela Helsingborg (figur 26).

Som tidigare framgått under rubriken Byggande och bostadsprognos är det framförallt i Rydebäck och Ödåkra som det har byggts nya bostäder bland stationsorterna under senare år. Mellan 2001 och 2017 har hela två tredjedelar, eller nästan 690 bostäder, uppförts i Rydebäck. Totalt sett utgör de 30 procent av alla bostäder på orten.

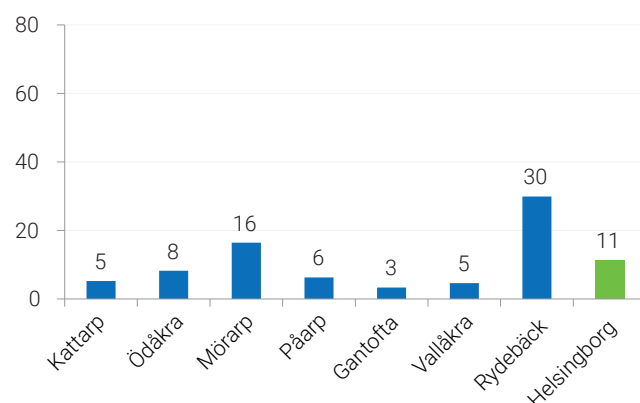
I Ödåkra finns nära 160 bostäder från perioden, eller åtta procent av beståndet. I den första halvan av perioden efter år 2000 byggdes även relativt många nya bostäder i Mörarp. I dag är 120 stycken eller 16 procent av samtliga bostäder på orten från tiden mellan 2000 och 2017.

I Kattarp, Påarp, Gantofta och Vallåkra har det byggts ganska lite i perioden, och bostäderna från tiden utgör endast mellan tre och sex procent av det samlade beståndet.

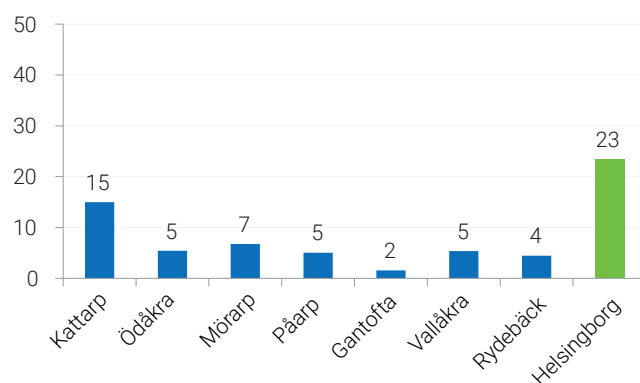
Figur 25. Andel (%) bostäder byggda 1981-2000 per område

Figur 26. Andel (%) bostäder byggda 2001-2017 per område

Figur 27. Andel (%) bostäder i området mindre än 60 kvm 2017

Bostäder och bostadsyta

Generellt sett finns det ganska få små och många stora bostäder i stationsorterna. Det kan också förväntas med tanke på att en klar majoritet av bostäderna finns i småhus. Endast fem procent av bostäderna är under 60 kvadratmeter stora jämfört med 23 procent i hela Helsingborg (figur 27).

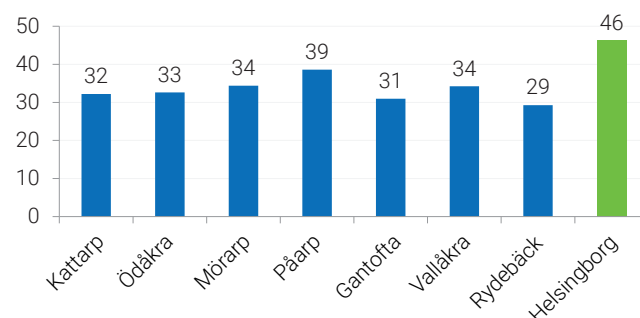
Mer än hälften av de mindre bostäderna finns i Ödåkra och Rydebäck (drygt 200 stycken), men det är bara i Kattarp som de utgör över 10 procent av bostadsbeståndet. Där finns 40 bostäder (15 procent) som är mindre än 60 kvadratmeter stora. Minst antal och andel finns i Gantofta (färre än tio stycken och endast två procent av beståndet).

Även de lite större bostäderna på mellan 61 och 100 kvadratmeter är underrepresenterade i stationsorterna. De utgör 33 procent mot 46 procent i staden som helhet. Sett till andelen bostäder i storleksklassen är skillnaderna ganska små mellan orterna (figur 28). Störst är andelen i Påarp, där de utgör 39 procent av beståndet eller 420 stycken. Minst andel finns i Rydebäck, där 29 procent av bostäderna är mellan 61 och 100 kvadratmeter stora.

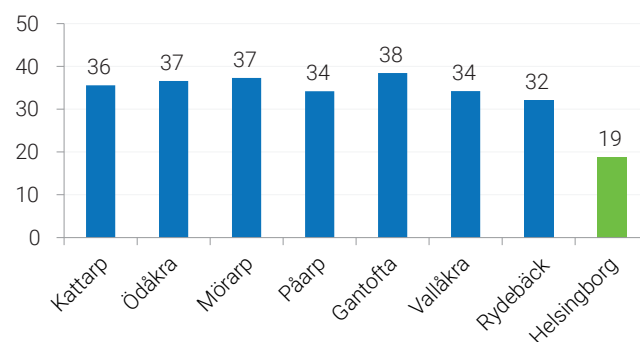
Bilden förändras vid en titt på de lite större bostäderna i storleksklassen mellan 101 och 140 kvadratmeter. Hela 35 procent av bostäderna i stationsorterna återfinns här mot endast 19 procent i hela Helsingborg. Även här är det relativt liten skillnad mellan andelen i de olika orterna (figur 29). Störst andel finns i Gantofta med 38 procent av beståndet (knappt 200 bostäder), och minst andel återfinns i Rydebäck där 32 procent av bostäderna är i den omtalade storleksklassen.

Det finns även betydligt fler större bostäder över 140 kvadratmeter i stationsorterna (27 procent) än i stadens som helhet (11 procent). Skillnaderna mellan orterna är emellertid ganska stor. I Rydebäck är hela 33 procent av bostäderna, eller knappt 760 stycken, över 140 kvadratmeter stora (figur 30). Även Gantofta har en hög andel (29 procent) följt av Ödåkra och Vallåkra (25 respektive 24 procent). Det kan jämföras med Kattarp där bara 17 procent av bostäderna är i storleksklassen. Det senare förklaras främst av att Kattarp har något mer blandade boendeformer än de övriga områdena i jämförelsen (jfr den inledande texten i avsnittet om bostäder och byggnation).

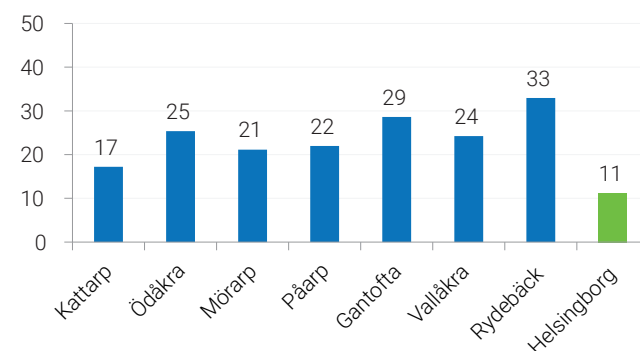
Figur 28. Andel (%) bostäder i området mellan 61-100 kvm 2017

Figur 29. Andel (%) bostäder i området mellan 101-140 kvm 2017

Figur 30. Andel (%) bostäder i området över 140 kvm 2017

Flyttningar

Gemensamt för stationsorterna är att de har betydligt mindre flyttströmmar som andel av befolkningen än många andra av Helsingborgs delområden. Till exempel utgjorde de nyinflyttade under året bara nio procent av befolkningen i stationsorterna, jämfört med 18 procent i samtliga c-områden (figur 31). Detta kan också förväntas med tanke på orternas befolkningsstruktur och bebyggelse. En del av förklaringen är att här bor relativt få unga vuxna i åldern 20-29 (jfr befolkningsavsnittet), som är den grupp som flyttar mest. Stationsorternas läge en bit utanför centralorten och den höga andelen småhus bidrar också till bilden.

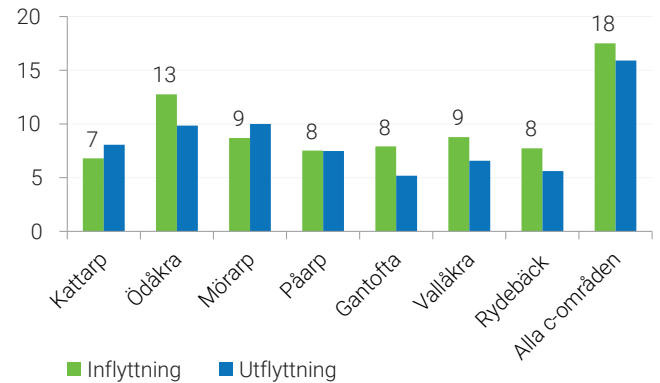
Ödåkra avviker en del från resten av stationsorterna genom att den hade betydligt fler inflyttningar per invånare under 2017. Hela 13 procent av invånarna var nyinflyttade under året. Vad detta beror på är oklart, men skulle eventuellt kunna kopplas till den lite högre andelen hyresrätter i flerfamiljshus (jfr avsnitt om bostäder och byggnation).

Flyttningar och åldersgrupper

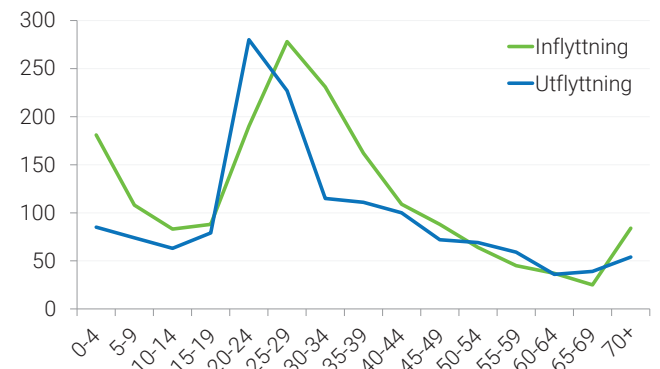
Stationsorterna har samlat sett ett ganska stort positivt flyttnetto bland yngre barn i åldern 0-4 (figur 32). Nära 100 fler barn i åldersgruppen flyttade in än som flyttade ut därifrån under 2017. Detta kan kopplas till inflyttningsspeckeln bland föräldragenerationen i åldern 30-34. Närmare 120 fler i den åldersgruppen flyttade in till stationsorterna än som flyttade ut under året. Att många i åldern 30-34 flyttar hit beror av allt att döma på den höga andelen rymliga småhus och det lugna läget utanför de mer centrala delarna av staden.

Störst negativt flyttnetto hade personer i åldersgruppen 20-24. 90 fler i åldersgruppen flyttade från stationsorterna än som flyttade in dit. Det är också på linje med vad som kan förväntas med tanke på att många unga vuxna flyttar hemifrån i den åldern, och då ofta efterfrågar en mindre, mer centralt belägen bostad närmare exempelvis utbildning, arbete och sociala mötesplatser.

Figur 31. In- och utflyttningar som andel av befolkningen 2017

Figur 32. Antal flyttningar till och från samtliga stationsorter efter åldersgrupp 2017

Flyttnetto och flyttmönster

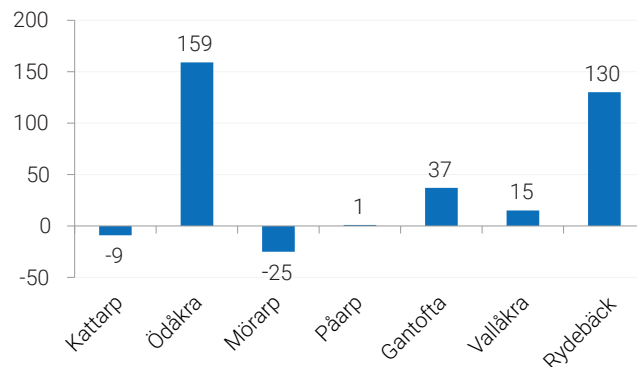
En titt på det totala antalet flyttningar till och från stationsorterna visar att Ödåkra och Rydebäck hade överlägset störst positivt flyttnetto under 2017. Hela 159 fler flyttade till Ödåkra, och 130 fler flyttade till Rydebäck än som flyttade därifrån (figur 33). Isolerat sett bidrog flyttningarna till befolkningsökningen med 2,9 respektive 2,1 procentenheter under året i de båda orterna, vilket är relativt mycket.

De övriga fem stationsorterna hade bara ett mindre positivt eller negativt flyttnetto räknat i antal invånare. Gantofta och Vallåkra ökade sin befolkning med 37 respektive 15 personer, eller 2,7 respektive 2,2 procent av befolkningen. I Kattarp och Mörap minskade befolkning däremot med nio respektive 25 personer på grund av flyttningar under 2017. I Mörarp fall beror det till stor del på en större utflyttning än inflyttning av barn i skolåldern och invånare i föräldragenerationen.

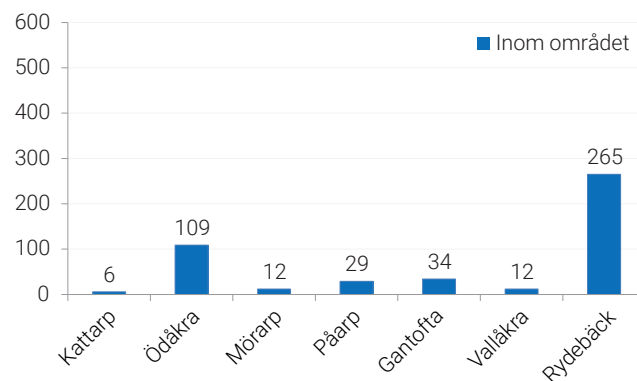
Flest flyttningar inom orten hade Rydebäck och Ödåkra under 2017 (figur 34). Det är inte så konstigt med tanke på att de har en betydligt större befolkning än de flesta andra stationsorter. Men det var också en större andel av befolkningen som flyttade inom orten i Rydebäck (4,3 procent) och Ödåkra (2,0 procent) än i de övriga stationsorterna, med undantag för Gantofta där 2,5 procent av befolkningen flyttade inom orten under året. Vad detta beror på är oklart, men en möjlighet är att många invånare trivs särskilt bra på dessa orter och att de därför väljer att bli boende i området när de söker ny bostad.

Ödåkra, Rydebäck och Gantofta har även ett större positivt flyttnetto med övriga Helsingborg än de andra stationsorterna (figur 35). I Ödåkras fall var det 152 fler som flyttade in från övriga Helsingborg än som flyttade ut dit. I Rydebäck rörde det sig om 81 och i Gantofta om 51 personer. I förhållande till befolkningsstorleken är det emellertid främst Gantofta (3,8 procent) och Ödåkra (2,8 procent) som sticker ut med höga siffror. Det stora positiva flyttnettot inom staden säger troligen något om Ödåkras, Rydebäcks och Gantoftas attraktivitet bland helsingborgarna.

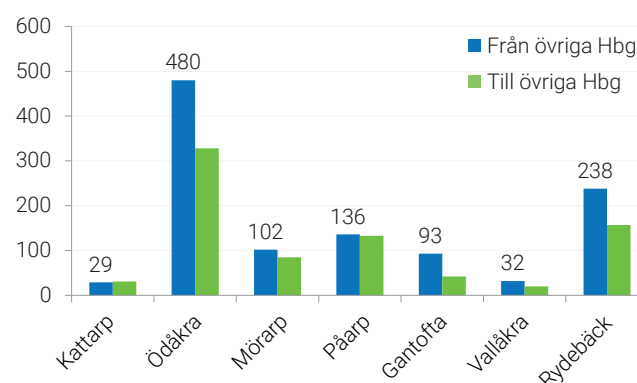
Figur 33. Flyttnetto per område 2017

Figur 34. Antal flyttningar inom respektive område 2017

Figur 35. Antal flyttningar inom staden till och från området 2017

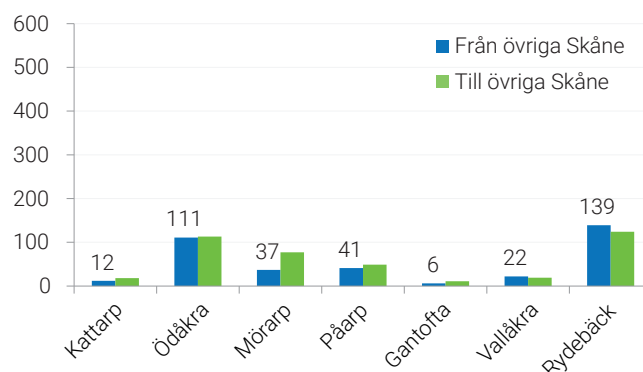

Stationsorternas flyttutbyte med övriga Skåne var generellt sett betydligt lägre än med övriga Helsingborg (figur 36). Återigen är det Rydebäck och Ödåkra som hade störst antal flyttningar i jämförelsen. Men de flesta av stationsorterna har bara ett litet positivt eller negativt flyttnetto med övriga Skåne. Undantaget är Mörap som tappade hela 40 invånare eller 2,1 procent av befolkningen till övriga Skåne under 2017.

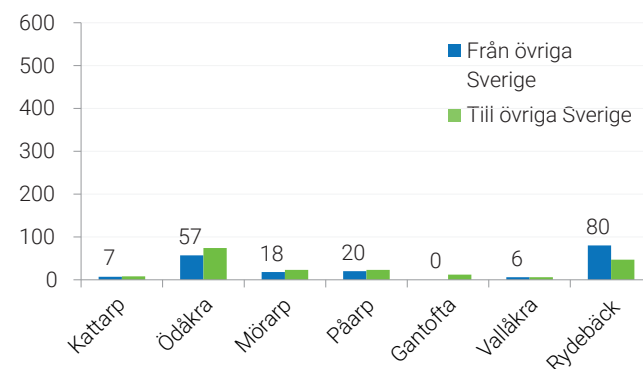
Ännu färre flyttade till och från övriga Sverige under året (figur 37). Flera av stationsorterna hade i övrigt ett litet negativt flyttnetto med övriga Sverige. Undantaget var främst Rydebäck dit 33 fler flyttade in från övriga Sverige än som flyttade ut dit, svarande till 0,5 procent av befolkningen.

Vidare hade stationsorterna ett ännu mindre flyttutbyte med utlandet (figur 38). De flesta hade ett litet positivt flyttnetto. Störst var det i Ödåkra, som ökade sin befolkning med 26 personer på grund av nettoinvandring. Totalt sett ökade befolkningen med 0,5 procent i Ödåkra till följd av invandring, mot 1,2 procent i hela Helsingborg som jämförelse.

Figur 36. Antal flyttningar inom Skåne till och från området 2017

Figur 37. Antal flyttningar inom Sverige till och från området 2017

Figur 38. Antal flyttningar till och från utlandet per område 2017

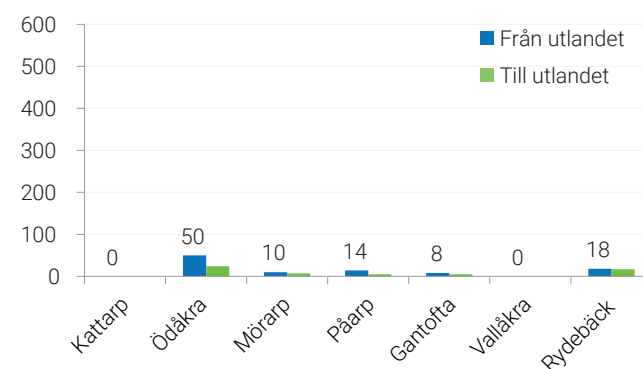

Foto: Martin Olsson

Foto: Måns Fornander

Foto: Anna Olsson

Utbildning, arbete och inkomst

Samlat sett ser stationsorterna ganska välmående ut, med en relativt hög andel förvärvsarbetande, ganska goda hushållsinkomster, få med ekonomiskt bistånd och ett lågt antal ohälsodagar i den arbetsförda befolkningen. Det finns emellertid flera intressanta skillnader mellan orterna och mellan olika demografiska grupper att titta närmare på.

Utbildningsnivå

Utbildningsnivån varierar ganska mycket mellan de olika stationsorterna. I Rydebäck har hela 56 procent de vuxna i åldern 20-64 en eftergymnasial utbildning, medan bara 25 procent har det i Kattarp (figur 39). Det kan jämföras med 39 procent av befolkningen i åldersgruppen i hela Helsingborg. Rydebäck har också minst andel med endast förgymnasial utbildning, 5 procent mot 18 procent i Kattarp.

De övriga stationsorterna placerar sig någonstans mellan Rydebäck och Kattarp och flera har en utbildningsnivå som liknar Helsingborgs. Ett undantag är Påarp som har betydligt färre med eftergymnasial utbildning och markant fler med högst gymnasial utbildning. Förutom Rydebäck har samtliga stationsorter en större andel med högst gymnasieutbildning i åldern 20-64 än staden som helhet.

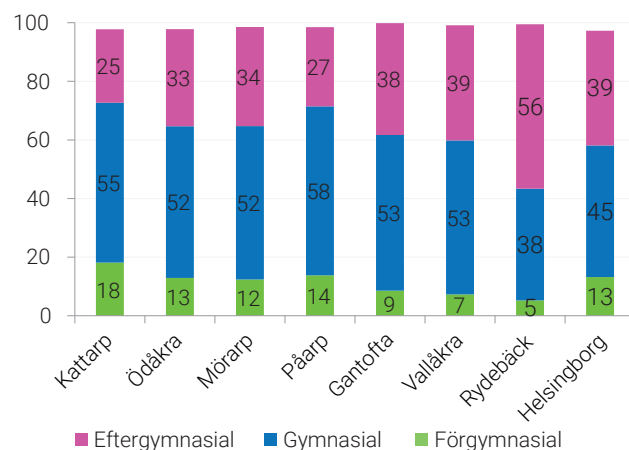
Förvärvsarbete

Trots den varierande utbildningsnivån har samtliga stationsorter en högre andel förvärvsarbetande i åldern 20-64 än Helsingborg som helhet. I Gantofta och Rydebäck förvärvsarbetar hela 89 respektive 88 procent av åldersgruppen, jämfört med 74 procent i hela Helsingborg (figur 40).

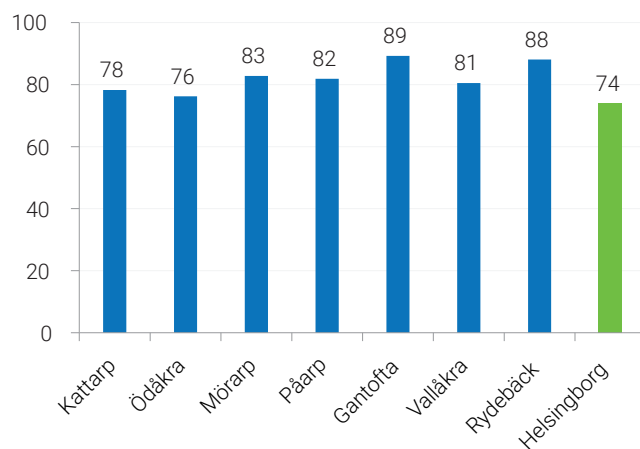
Den högre andelen förvärvsarbetande beror delvis på att andelen unga vuxna i åldern 20-29 är lägre i stationsorterna. Unga vuxna har i genomsnitt en svagare anknytning till arbetsmarknaden än de som är 30 år och uppåt. Det kan också delvis bero på bostadsmarknaden, med en högre andel ägande- och bostadsrätter än i staden som helhet (jfr avsnitt om bostäder och byggnation). För att kunna bo i ägande- och bostadsrätter ställs ofta högre krav på egenförsörjning eller förmögenhet än till exempel vad som är fallet med mindre hyresrätter.

En korskorning av andelen förvärvsarbetande med kön och utbildningsnivå i stationsorterna visar att alla undersökta grupper har en högre andel förvärvsarbetande än i staden som helhet (figur 41). Exempelvis förvärvsarbetar hela 57 procent av kvinnorna med högst förgymnasial utbildning i stationsorterna jämfört med 44 procent i hela Helsingborg. Det bekräftar bilden av vikten av egenförsörjning för att kunna bosätta sig i stationsorterna.

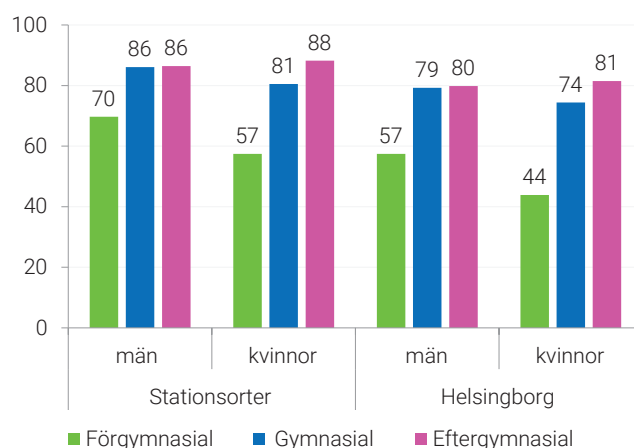
Figur 39. Andel (%) invånare i åldern 20-64 per område efter längsta avslutade utbildning 2017

Figur 40. Andel (%) förvärvsarbetande i åldern 20-64 per område 2016

Figur 41. Andel (%) förvärvsarbetande efter utbildningsnivå och kön i åldern 20-64 per område 2016

Hushållsinkomster

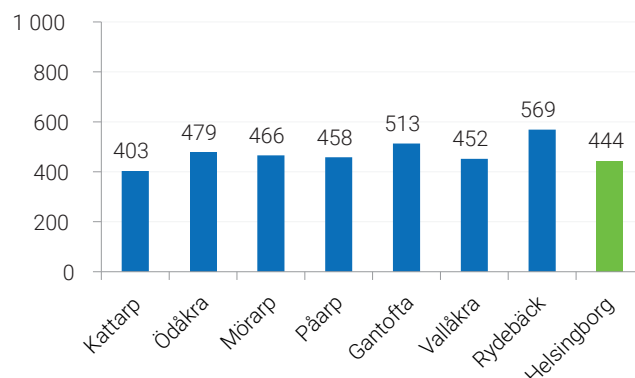
Hushållsinkomsterna är i genomsnitt lite högre i stationsorterna (502 000 kronor) än i Helsingborg som helhet (444 000 kronor), sett till disponibel årsinkomst (figur 42). Den disponibla årsinkomsten är summan av hushållens samlade inkomster efter skatter och sociala transfereringar. Det är alltså det hushållen får ut i handen och kan leva på under året. Se källor och definitioner sist i rapporten för mer information.

De högre hushållsinkomsterna är sannolikt direkt kopplat till den högre andelen förvärvsarbetande i stationsorterna. Undantaget är Kattarp, där den genomsnittliga disponibla inkomsten är något lägre trots en lite högre förvärvsfrekvens. Orsaken är troligen att den låga utbildningsnivån bland invånarna bidrar till lägre löner där. På motsvarande sätt förklarar den höga utbildningsnivån och den högre andelen förvärvsarbetande i Rydebäck att hushållsinkomsterna i genomsnitt är en tand högre där än i de övriga stationsorterna.

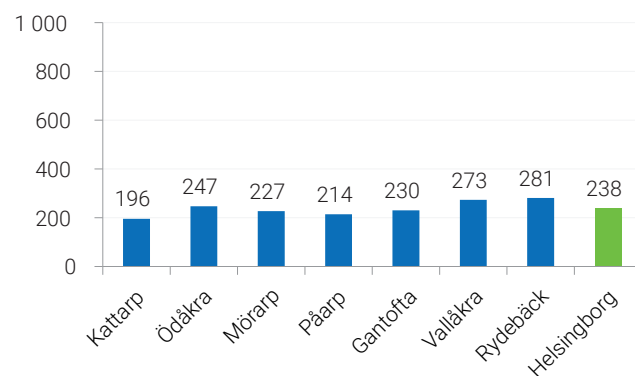
Skillnaden mellan orterna och med staden som helhet varierar när hushållen bryts ner i olika hushållstyper. Det visar sig exempelvis vid en titt på hushållsinkomsterna bland ensamstående utan barn (figur 43). Kattarp ligger fortfarande lägst i jämförelsen med 196 000 kronor i genomsnitt att leva på för en ensamstående utan barn. Det kan jämföras med 238 000 kronor för gruppen i staden som helhet. Men även i Påarp, Mörrarp och Gantofta har hushållen i gruppen något mindre att leva på än i Helsingborg som helhet.

Bilden förändrar sig igen för gruppen ensamstående med barn. Här är det istället Vallåkra som ligger lägst med 308 000 kronor i genomsnittlig disponibel årsinkomst (figur 44). Samtidigt har ensamstående med barn i Kattarp en högre disponibel inkomst än de har staden som helhet (395 000 jämfört med 350 000 kronor). Och i det här fallet är det bara Rydebäck som överträffar Kattarp, med i genomsnitt 410 000 kronor i disponibel årsinkomst per ensamstående med barn. Jämförs istället medianinkomsten hamnar gruppen till och med högre i Kattarp än i Rydebäck. Det är svårt att veta vad detta beror på, men en ledtråd kan vara att det bara finns 20 sådana hushåll i Kattarp.

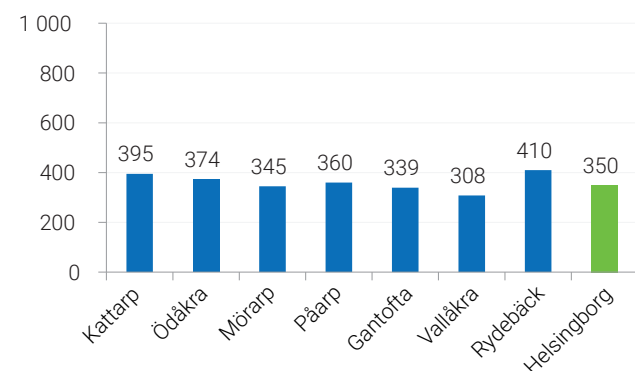
Figur 42. Genomsnittlig disponibel årsinkomst för samtliga hushåll per område, tusentals kronor 2016

Figur 43. Genomsnittlig disponibel årsinkomst för ensamstående utan barn per område, tusentals kronor 2016

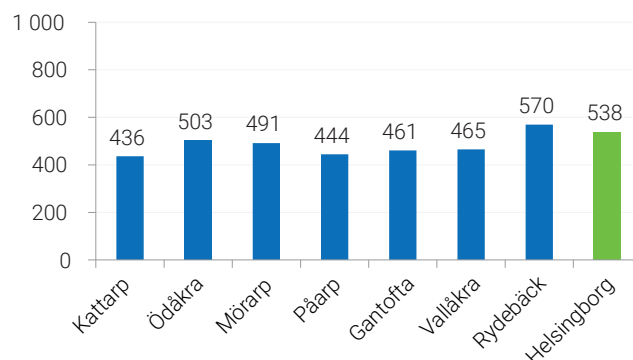
Figur 44. Genomsnittlig disponibel årsinkomst för ensamstående med barn 0-24 år per område, tusentals kronor 2016

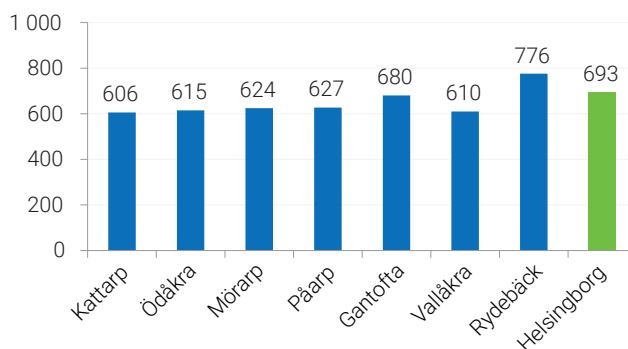
I stationsorterna har gruppen sammanboende utan barn generellt sett en lägre disponibel årsinkomst än den har i Helsingborg som helhet (figur 45). Här är det återigen i Kattarp som ligger i botten. Där har sammanboende utan barn i genomsnitt 436 000 kronor att leva på, jämfört med 538 000 kronor i Helsingborg som helhet. Högst disponibel årsinkomst har gruppen i Rydebäck med 570 000 kronor. Det är också den enda orten med ett högre genomsnitt än staden som helhet.

Den disponibla hushållsinkomsten i gruppen sammanboende med barn i åldern 0-24 fördelar sig ungefär som i den föregående gruppen. Kattarp hamnar längst ned med i genomsnitt 606 000 kronor att leva på per familj, vilket kan jämföras med 693 000 kronor för en genomsnittlig helsingborgsfamilj (figur 46). Bland övriga stationsorter är det bara i Rydebäck där familjerna har mer att leva på (776 000 kronor) än i staden som helhet.

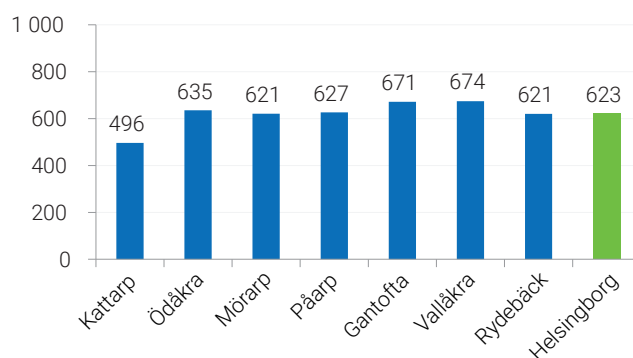
Figur 45. Genomsnittlig disponibel årsinkomst för sammanboende utan barn per område, tusentals kronor 2016

Figur 46. Genomsnittlig disponibel årsinkomst för sammanboende med barn 0-24 år per område, tusentals kronor 2016

Figur 47. Genomsnittlig disponibel årsinkomst för övriga hushåll per område, tusentals kronor 2016

Ekonomiskt bistånd, ohälsodagar och valdeltagande

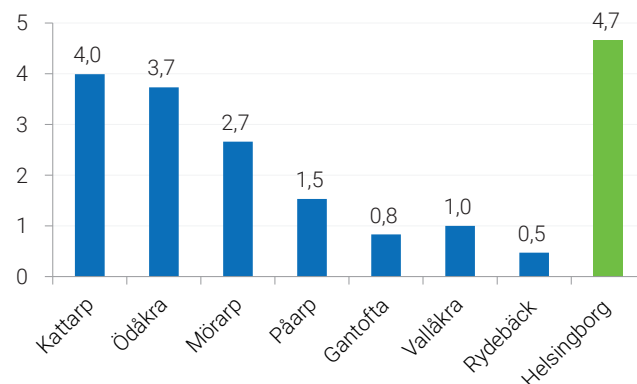
För att bredda bilden av välbefinningsnivån i ett område kan det även vara värt att titta på faktorer om social utsatthet, hälsa och tillit, vid sidan om sådana som utbildning, arbete och inkomster.

Den sociala utsattheten i ett område speglas ganska väl i utbetalningarna av ekonomiskt bistånd. I samtliga stationsorter var andelen invånare som fick ekonomiskt bistånd under 2016 lägre än i Helsingborg som helhet (4,7 procent). Skillnaderna mellan orterna är emellertid ganska stora. Medan 4,0 respektive 3,7 procent av invånarna i åldern 20 år och upp fick ekonomiskt bistånd i Kattarp och Ödåkra var det bara en halv procent som fick det i Rydebäck (figur 48).

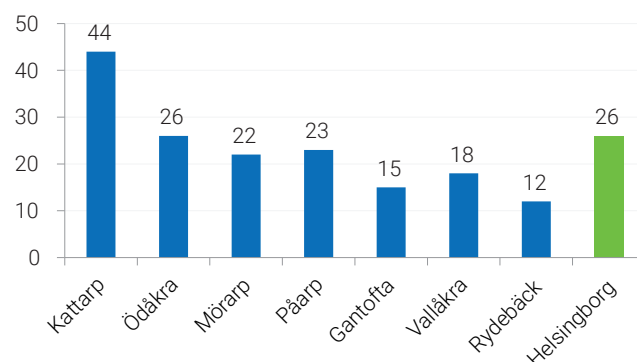
Mönstret återkommer vid en titt på det genomsnittliga antalet ohälsodagar i befolkningen i åldern 20-64. Skillnaden är främst att här ligger Kattarp betydligt högre än Helsingborg som helhet, med 44 ohälsodagar per år mot 26 i den senare (figur 49). Att Kattarp sticker ut både vad gäller ekonomiskt bistånd och antal ohälsodagar hänger troligen samman med den låga utbildningsnivån på orten. Men det rör sig sannolikt även om överspillningseffekter från det närbelägna Hasslarp, där den sociala problematiken är betydligt mer uttalad än i någon av stationsorterna. I Ödåkras fall handlar det också om att delar av orten har en relativt stor andel lågutbildade.

Utbildning, inkomst, arbete, social utsatthet och ohälsa är faktorer som hänger ihop och som tillsammans påverkar tilliten i samhället på olika sätt. Valdeltagandet kan ses som en värdeomätare på tilliten till politiken och mellan invånarna i samhället. En titt på valdeltagandet i kommunvalet 2018 i valdistrikten där stationsorterna ingår visar att de flesta delar av stationsorterna hade ett valdeltagande över eller på nivå med Helsingborgs (figur 50). Särskilt högt var det i delar av Rydebäck, medan det var markant lägre i Kattarp och Björka-Våla i Ödåkra. Utfallet bekräftar till stor del det som kan förväntas av analysen i övrigt.

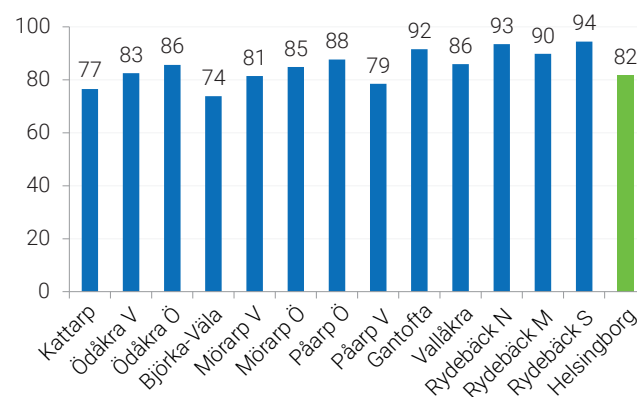
Figur 48. Andel (%) av befolkningen i åldern 20+ med ekonomiskt bistånd under 2016

Figur 49. Genomsnittligt antal ohälsodagar i befolkningen i åldern 20-64 per område under 2017

Figur 50. Valdeltagande i kommunvalet 2018 per valdistrikt som andel (%) av antalet röstberättigade

Arbetsplatser och pendling

I stationsorterna finns tillsammans under 6 300 arbetsplatser, eller nio procent av det samlade antalet arbetsplatser i Helsingborg. Två tredjedelar av arbetstillfällena finns i Ödåkra med tydligt tyngdpunkt på Väla handelsområde. De flesta som bor i stationsorterna arbetar emellertid i andra delar av Helsingborg eller pendlar ut till en annan kommun (figur 51).

Var invånarna arbetar

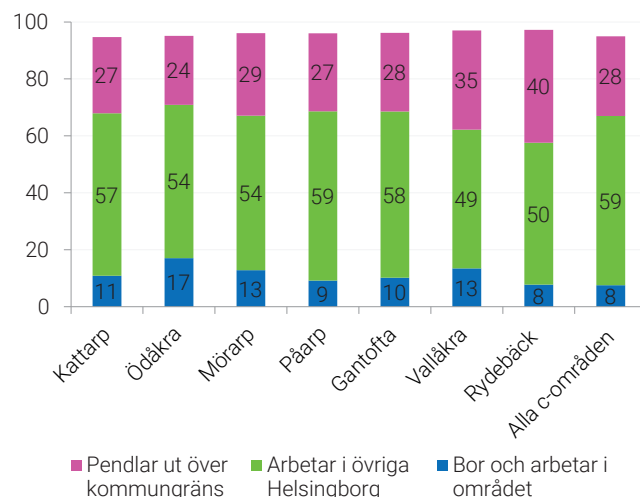
Bland stationsorterna är det Ödåkra som har den största andelen invånare som både arbetar och bor på orten (17 procent). Det beror av allt att döma på närheten till de många arbetsplatserna på Väla. I övrigt varierar andelen mellan åtta och 13 procent (figur 51).

Många av invånarna i stationsorterna arbetar i andra delar av staden. Andelen varierar från 49 procent i Rydebäck till 59 procent i Påarp av de förvärvsarbetande. Detta är också naturligt med tanke på närheten till den övriga arbetsmarknaden i Helsingborg.

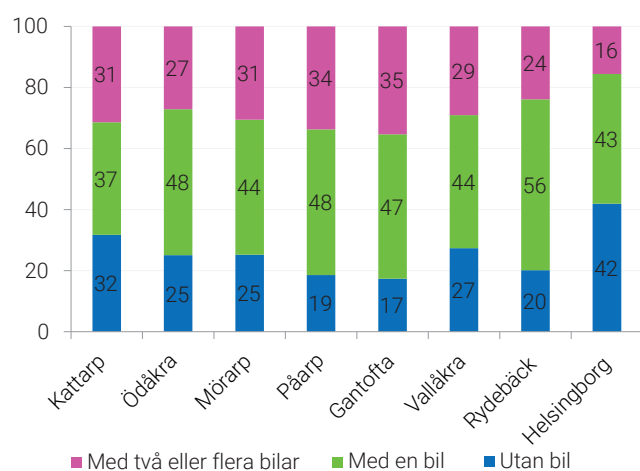
Andelen som pendlar ut över kommungränsen varierar från 24 procent i Ödåkra, till 40 procent i Rydebäck. Den lägre andelen utpendlare i Ödåkra hänger samman med att fler arbetar på den egna orten där än i övriga områden. Att Rydebäck har störst andel utpendlare hänger förmodligen samman med den höga utbildningsnivån bland invånarna (jfr avsnitt om utbildning, arbete och inkomst). Personer med högre inkomst och längre utbildning tenderar att pendla längre än övriga grupper.

Trots relativt goda kollektivtrafikförbindelser är det många hushåll i stationsorterna som både har en eller fler bilar (figur 52). En titt på avsnittet om utbildning, arbete och inkomst visar att det verkar finnas ett visst samband mellan andel förvärvsarbetande i ett område och andelen hushåll med bil.

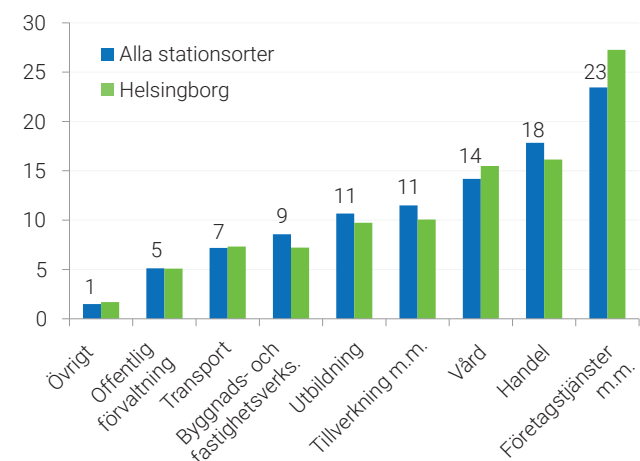
Figur 51. Andel (%) förvärvsarbetande invånare med arbetsplats i och utanför området 2016

Figur 52. Andel (%) hushåll i området med eller utan bil(ar) 2017

Figur 53. Andel (%) sysselsatta invånare efter näringsgren och område 2016

Näringsgrenar invånarna arbetar i

Invånarna i stationsorterna arbetar inom ungefär samma näringsgrenar som helsingborgarna i stort. Något färre arbetar emellertid med företagstjänster och inom vården, medan en något större andel jobbar inom handeln, med tillverkning, utbildning och inom bygg- och fastighetsbranschen (figur 53).

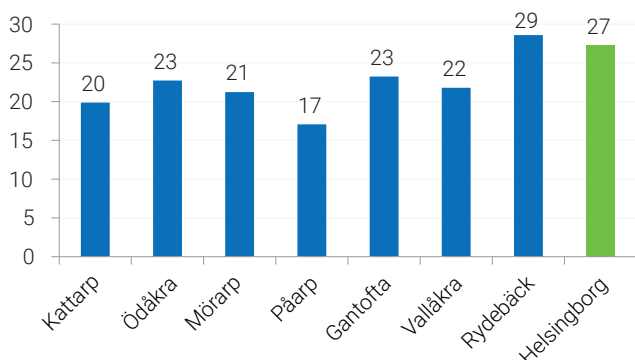
Det finns desto större skillnader mellan de olika stationsorterna. Exempelvis varierar andelen sysselsatta inom företagstjänster från 17 procent i Påarp (över 220 personer) till 29 procent (nära 780 personer) i Rydebäck. I övriga orter ligger andelen mellan 20 och 23 procent, vilket kan jämföras med 27 procent i Helsingborg som helhet (figur 54). Att en så stor andel av invånarna i Rydebäck arbetar med företagstjänster har troligen att göra med den högre utbildningsnivån på orten. Samlat sett arbetar över 2 000 personer med företagstjänster och liknande bland invånarna i stationsorterna.

Skillnaden i andelen som arbetar inom handeln är något mindre (figur 55). Lägst andel har Kattarp med 14 procent, medan Påarp, Gantofta och Ödåkra ligger kring 20 procent eller samlat sett nära 840 sysselsatta. Att en så liten andel av de förvärvsarbetande i Kattarp arbetar inom handeln förvånar lite med tanken på den relativa närheten till Väla handelsområde. Drygt 1 500 av invånarna i stationsorterna arbetar inom handeln.

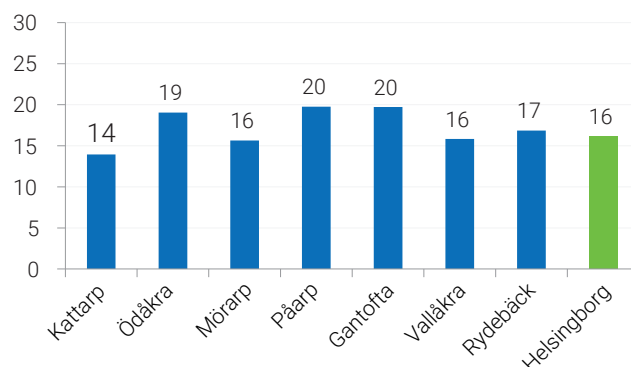
Kattarp har i gengäld en hög andel sysselsatta inom vården. Så mycket som 20 procent arbetar där mot 15 procent i hela Helsingborg (figur 56). Lägst andel har Gantofta, Vallåkra och Rydebäck med 12 procent vardera. Vad skillnaderna beror på är svårt att peka på. Fler än 1 200 invånare i stationsorterna arbetar inom vården.

Precis som i Helsingborg som helhet är det i dag relativt få som arbetar inom tillverkningsindustrin bland invånarna i stationsorterna jämfört med för några årtionden sedan. Men fortfarande arbetar totalt sett nära 1 000 invånare i stationsorterna inom näringen. Störst andel har Vallåkra med 14 procent av de sysselsatta, vilket kan jämföras med 10 procent i staden som helhet (figur 57). Lägst andel har Mörap, Påarp och Rydebäck med 11 procent vardera.

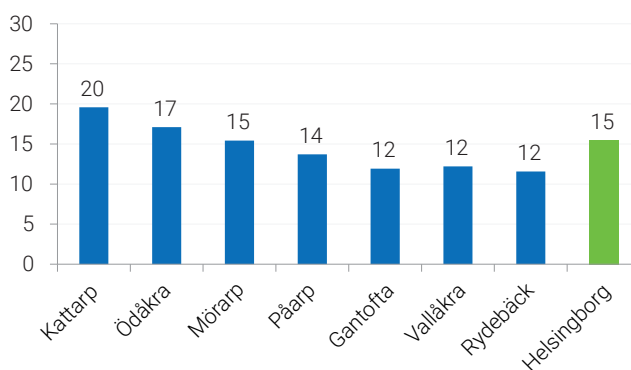
Figur 54. Andel (%) sysselsatta inom företagstjänster m m per område 2016

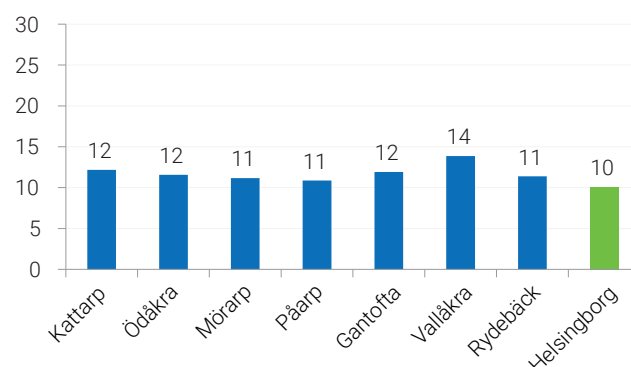
Figur 55. Andel (%) sysselsatta inom handeln per område 2016

Figur 56. Andel (%) sysselsatta inom vården per område 2016

Figur 57. Andel (%) sysselsatta inom tillverkningsindustrin per område 2016

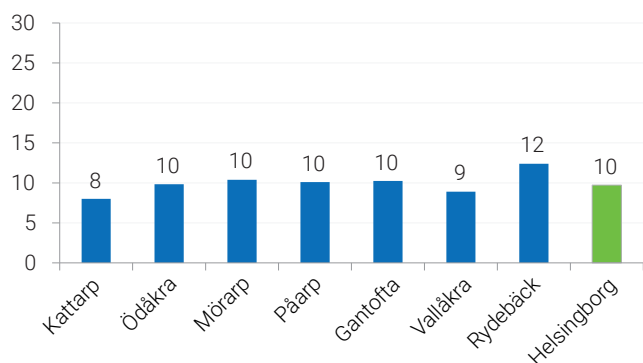
Drygt 900 invånare i stationsorterna arbetar inom utbildningssektorn. Nära två tredjedelar bor i Rydebäck och Ödåkra. Andelen sysselsatta varierar från 8 procent i Kattarp (27 personer) till 12 procent i Rydebäck (knappt 340 personer). Den ligger därmed nära andelen i Helsingborg som helhet (10 procent) i samtliga stationsorter (figur 58).

Vidare arbetar över 700 av stationsorternas invånare inom bygg- och fastighetsverksamhet. Flera av orterna har en högre andel verksamma inom denna näring än Helsingborg som helhet. Till exempel arbetar hela 12 procent av de sysselsatta i Kattarp (39 personer) inom näringen jämfört med sju procent i hela staden (figur 59). I Mörap, Påarp och Vallåkra är det 11 procent medan Ödåkra och Rydebäck hamnar lite lägre på sju procent av de sysselsatta.

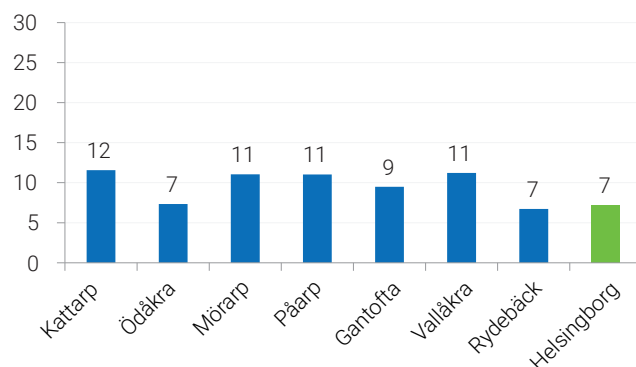
Över 600 invånare i stationsorterna arbetar inom transportsektorn, varav ca hälften bor i Rydebäck och Ödåkra. Störst andel sysselsatta inom näringen har Påarp med tio procent (drygt 130 personer), följt av Vallåkra med nio procent (figur 60). Minst andel har Rydebäck och Ödåkra med fem respektive sju procent av de sysselsatta på orten, vilket är på nivå med staden som helhet.

Sist men inte minst finns det över 400 invånare i stationsorterna som jobbar inom offentlig förvaltning i kommunal, regional och statlig regi. Drygt 60 procent bor i Rydebäck och Ödåkra. Andelen sysselsatta i sektorn varierar mellan fyra och sex procent av de förvärvsarbetande i stationsorterna och ligger därmed nära nivån för staden som helhet, där fem procent av de sysselsatta arbetar inom offentlig förvaltning (figur 61).

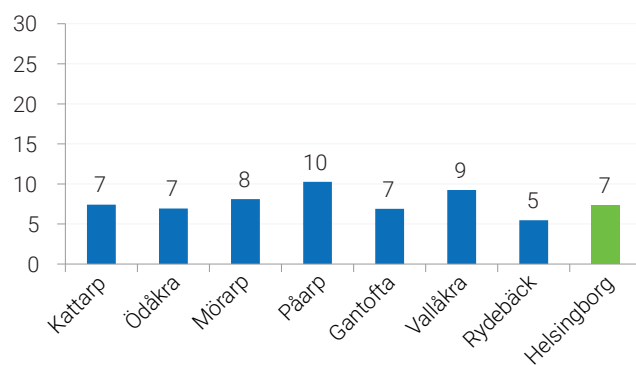
Figur 58. Andel (%) sysselsatta inom utbildningssektorn per område 2016

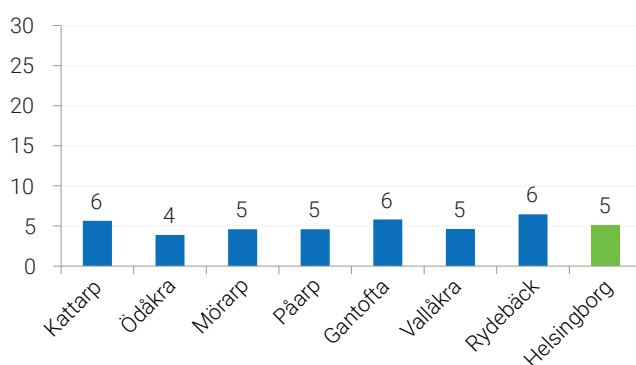
Figur 59. Andel (%) sysselsatta inom bygg- och fastighetsverksamhet per område 2016

Figur 60. Andel (%) sysselsatta inom transportsektorn per område 2016

Figur 61. Andel (%) sysselsatta inom offentlig förvaltning per område 2016

Källor och definitioner

KÄLLA: Statistiska centralbyrån (SCB) där inget annat anges.

Stationsorter och statistikområden

Statistiken över stationsorterna beskriver om inget annat sägs förhållandena på C-nivå, eller firsiffernivå, i områdesindelningen av SCB:s statistik. Denna nivå har bland annat valts för att den gör det möjligt att jämföra utvecklingen i områdena över tid, till skillnad från SCB:s tätortsindelning som förändras vart fjärde år. C-områdena är dessutom bättre avgränsade till själva stationsorterna än de större B-områdena, som i vissa fall omfattar större landsbygdsområden och mindre tätorter utanför själva stationsorten.

BEFOLKNING

Folkmängd

Den folkbokförda befolkningen i området 2017-12-31.

Befolkningsförändring

Befolkningsförändringen definieras som skillnaden mellan folkmängden vid årets början och årets slut. Förändringen kan vara positiv eller negativ.

Befolkningsprognos

2017 års befolkningsprognos för Helsingborg. (Helsingborgs Stad, 2017). Vid prognosarbetet tas hänsyn till hur ett område förändras beroende på dess demografiska struktur och byggnadernas ålder. Inom de områden där nya bostäder planeras, styr utbyggnadstakt och omfattning prognosutfallet. De antaganden som gjorts om bostadsbyggandet, bygger främst på uppgifter från Mark- och exploateringsavdelningen. Uppgifter om planerat antal färdigställda lägenheter finns i separat diagram i beskrivningen.

Den framtagna prognosen är liksom alla prognoser behäftad med en viss grad av osäkerhet. Förändringarna av folkmängden i olika åldersklasser och i olika typer av områden kan bli annorlunda än vad som antagits. Bostadsbyggandets storlek och fördelning på olika geografiska områden är den faktor som har störst påverkan på resultatet men den är samtidigt den största osäkerhetsfaktorn.

Inrikes och utrikes födda

Invånare födda i Sverige respektive i utlandet, oberoende av deras medborgarskap eller föräldrarnas bakgrund.

HUSHÅLL

Ett hushåll utgörs av samtliga personer som är folkbokförda på samma fastighet och lägenhet den 31/12.

Hushållspopulationen omfattar endast hushåll där minst en person i hushållet är vuxen, det vill säga är 18 år eller äldre. Den äldste personen i hushållet räknas som överhuvud av SCB.

För en liten andel personer saknas det koppling till lägenhet, vilket innebär att uppgift om lägenhetsidentitet saknas i folkbokföringen. För att minska bortfallet i statistiken imputeras för dessa personer uppgift om hushåll med hjälp av familjebegreppet i RTB (Registret över totalbefolkningen).

RTB-familj baseras på folkbokföringen. En RTB-familj utgörs av maximalt två generationer där personerna har relationer med varandra och är folkbokförda på samma fastighet. Med relation menas giftermål, registrerat partnerskap, biologisk förälder, adoptivförälder och vårdnadshavare. Om fler än två generationer är folkbokförda på samma fastighet bildas den första familjen med utgångspunkt från den yngsta generationen. En svaghet med detta begrepp är att en sambofamilj utan gemensamma barn inte kan kopplas samman utan redovisas som separata ensamstående hushåll.

Ensamstående hushåll

I ensamstående hushåll ingår en ensamstående vuxen med eller utan barn i hushållet. Barnen kan även vara vuxna.

Sammanboende hushåll

I sammanboende hushåll ingår sammanboende vuxna med eller utan barn i hushållet. Barnen kan även vara vuxna. Det räcker med att en av de sammanboende vuxna är förälder till barnen.

Sammanboende avser personer som är gifta/registrerade partner alternativt sambo. Med sambo avses personer som inte är gifta/registrerade partner men boende tillsammans under äktenskapsliknande förhållanden. Av personer folkbokförda i samma fastighet och lägenhet med gemensamma barn bildas sambopar. För att bilda sambopar av personer utan gemensamma barn används en modell utifrån nedanstående kriterier:

- Personerna är folkbokförda på samma fastighet och lägenhet.
- Personerna är minst 18 år.
- Personerna är av olika kön.
- Ålderskillnaden mellan personerna är mindre än 15 år.
- Personerna är inte nära släkt.
- Endast ett möjligt sambopar kan bildas inom hushållet.

Övriga hushåll

Övriga hushåll avser hushåll som inte kan klassas som ensamstående eller sammanboende enligt ovanstående. Det kan till exempel röra sig om personer av samma kön som är folkbokförda på samma adress eller personer med olika kön där ålderskillnaden är 15 år eller mer. Det kan också röra sig om hushåll där flera olika sambopar kan bildas på adressen.

I övriga hushåll utvidgas innebörden av barn till att även avse personer 0-19 år som inte har en förälder-barn-relation till någon av de vuxna referenspersonerna i hushållet.

Under övriga hushåll ingår här även det lilla antal personer som redovisas under "uppgift saknas" i hushållsstatistiken. De är folkbokförda på fastighet (men inte på lägenhet) och kan inte imputeras i inkomsthushållen via RTB-familj, vilket gör att det inte finns någon uppgift om hushållstillhörighet eller boende.

Personer per hushåll

Antalet invånare i området 2017-12-31 dividerat med antal hushåll i området 2017-12-31

BOSTÄDER OCH BYGGNATION

Hustyp

Småhus avser friliggande en- och tvåbostadshus samt par-, rad- och kedjehus (exklusive fritidshus).

Flerbostadshus avser bostadsbyggnader innehållande tre eller flera lägenheter inklusive loftgångshus. Övriga hus avser byggnader som inte är avsedda för bostadsändamål, till exempel byggnader avsedda för verksamhet eller samhällsfunktion.

Specialbostäder avser bostäder för äldre/funktionshindrade, studentbostäder och övriga specialbostäder.

Upplåtelseform

Småhus med hyresrätt avser lägenheter som ägs av andra ägare än fysiska personer, dödsbon eller bostadsrättsföreningar. Flerbostadshus och övriga hus med hyresrätt avser lägenheter som inte är ägarlägenheter och som ägs av andra ägare än bostadsrättsföreningar.

Småhus, flerbostadshus och övriga hus med bostadsrätt avser lägenheter som ägs av bostadsrättsföreningar.

Småhus med äganderätt avser lägenheter som ägs av fysiska personer eller dödsbon. Flerbostadshus och övriga hus med äganderätt avser ägarlägenheter.

Andel bostäder fördelat på bostadsstorlek räknat i kvadratmeter, kvm

Antalet bostäder i en viss storleksspann dividerat med det totala antalet bostäder i ett område. Uppgiften avser 2017-12-31.

Planerat färdigställda bostäder

Uppgifterna bygger på planerat antal påbörjade bostäder enligt från Mark- och Exploateringsenheten, SLF (maj 2018). Uppgifterna ingår som ett underlag i befolkningsprognosen.

FLYTTNINGAR

Med flyttningar avses flyttningar antingen till eller från området över områdesgräns. Med Övriga Helsingborg avses övriga områden, förutom det egna området, inom Helsingborg. Med Övriga Skåne avses samtliga kommuner i Skåne utom Helsingborg. Med Övriga Sverige avses hela Sverige utom Skåne och Helsingborg. Med Utlandet avses flyttningar direkt till och från utlandet.

UTBILDNING, ARBETE OCH INKOMST

Disponibel inkomst

Disponibel inkomst är summan av alla skattepliktiga och skattefria inkomster minus skatt och negativa transfereeringar.

Skattepliktiga inkomster består bland annat av: Sammanräknad förvärvsinkomst och inkomst av kapital. Skattefria inkomster (positiva transföreringar) består bland annat av: Bostadsbidrag, barnbidrag, studiestöd inklusive studielån och ekonomiskt bistånd samt introduktionsersättning för nyanlända. Negativa transfereringar består bland annat av: Egen produktion i hemmen, nyttan av offentlig konsumtion samt eventuella "svarta" inkomster.

Hushåll

De hushåll som omtalas i avsnittet under inkomst och arbete är så kallade inkomsthushåll. Definitionen av dem är mycket lik definitionen av de "vanliga" hushållen som beskrivs utförligt i texten ovanför. En skillnad är att den som tjänar mest räknas som överhuvud i inkomsthushåll istället för den äldste personen i hushållet. En annan skillnad är att personer måste vara under 25 år för att räknas som barn i ett inkomsthushåll.

Andel förvärvsarbetande

Andelen förvärvsarbetande beräknas genom att antalet förvärvsarbetande divideras med hela befolkningen i en viss åldersgrupp. Den vanligaste åldersgruppen är 20-64 år och används därför här. Ibland används ordet förvärvsfrekvens synonymt med begreppet andel förvärvsarbetande.

Ohälsotal

Ohälsotalet beräknas genom att summa dagar med sjukpenning inkl. arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning samt dagar med aktivitets och sjukersättning divideras med befolkningen 20-64 år.

ARBETSPLATSER OCH PENDLING

Sysselsatta

Med sysselsatta i området menas, förvärvsarbetande personer som har sin arbetsplats i området oberoende av bostadens belägenhet. Ibland används begreppet arbetstillfällen i stället för sysselsatta. Ibland används ordet förvärvsfrekvens synonymt med andel sysselsatta.

Näringsgrenar

Näringsgrenarna som lyfts fram i rapporten bygger på SNI-koderna från SCB:s företagsregister (SNI 2007). Uppgifterna avser 2016 och är hämtade ur SCB:s Skånedatabas. De redovisade näringsgrenarna är uppbyggda efter följande SNI-koder:

Tillverkning: C Tillverkning

Handel: G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar

Transport: H Transport och magasinering

Bygg- och fastighet: F Byggverksamhet och L Fastighetsverksamhet

Offentlig förvaltning: O Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring

Utbildning: P Utbildning

Vård: Q Vård och omsorg; sociala tjänster

Företagstjänster m.m. D Försörjning av el, gas, värme och kyla, E Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering, I Hotell- och restaurangverksam-

het, J Informations- och kommunikationsverksamhet, K Finans- och försäkringsverksamhet, L Fastighetsverksamhet, M Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik, N Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster, R Kultur, nöje och fritid, S Annan serviceverksamhet samt T Förvärvsarbete i hushåll; hushållens produktion av diverse varor och tjänster för eget bruk

Egentliga företagstjänster utgör ca hälften av antalet sysselsatta i kategorin företagstjänster m.m. Till företagstjänster räknas M Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik, samt N Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster.

Pendling

Med inpendlare menas förvärvsarbetande personer som arbetar i området och som bor i ett annat område. Det gäller oavsett om den förvärvsarbetande bor i övriga Helsingborg eller övriga Sverige. Personer som arbetspendlar från utlandet, till exempel Danmark, ingår inte i statistiken. Som förvärvsarbetande räknas den som har arbetat minst en timme per vecka i november.

Denna definition används av ILO (International Labour Organization). Statistiska Centralbyrån (SCB) gör klassificeringen. Mer information finns på SCB:s hemsida. www.scb.se/rams

Bilar och kommunikationer

Med bilar menas personbilar i trafik registrerade på fysiska personer. Bilar på personliga företag ingår inte.

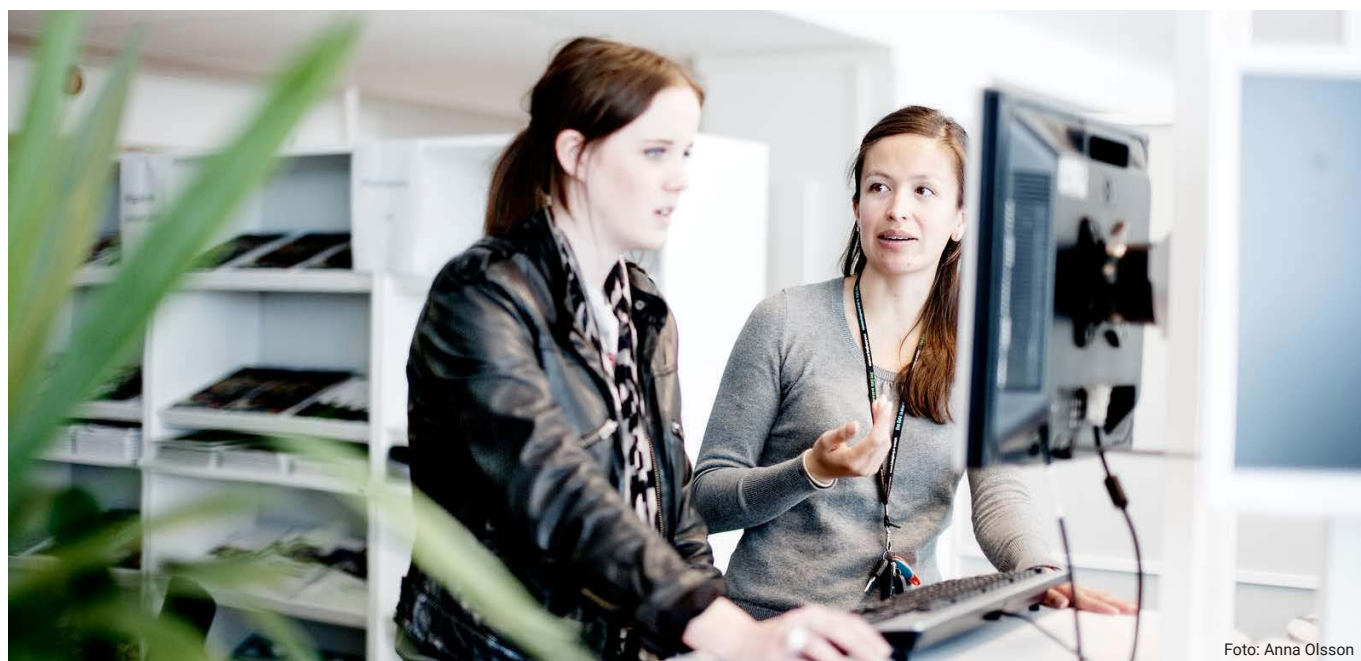

Foto: Anna Olsson